
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Sáez García, Sergi; Cànoves, Gemma, dir. La situació del turisme de càmping a la comarca d'Osona : Incidència de la Covid-19. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona, 2022. (Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/281201>

under the terms of the license

**Universitat Autònoma
de Barcelona**

**La situació del turisme de càmping a la comarca d'Osona:
Incidència de la Covid-19**

Grau en Geografia, Medi Ambient i Planificació del Territori

Sergi Sáez Garcia

Tutora: Gemma Cánoves Valiente

Treball de Fi de Grau – Facultat de Filosofia i Lletres

Juny 2023, Universitat Autònoma de Barcelona

Resum

En aquest treball de fi de grau, s'ha estudiat el concepte de turisme de càmping, analitzant primerament el concepte d'aquest tipus de turisme, la seva història, l'evolució i quin és el paper del càmping a Espanya i Catalunya. A més, el treball s'ubica dins uns límits territorials específics, marcats per la comarca d'Osona, situada a la part nord de la província de Barcelona. L'estudi de cas, i els resultats mostrats en aquest escrit, van dirigits a l'enteniment i quantificació dels impactes rebuts arran la crisi de la COVID-19 i, per altra banda, l'anàlisi individual de cadascun dels nou càmpings existents, creant una base de dades i una "Guia de càmpings a Osona".

Paraules clau: Càmping, Osona, Turisme, Covid-19, Impactes, Guia.

Resumen

En este trabajo de fin de grado, se estudia el concepto de turismo de camping, analizando primeramente el concepto de este tipo de turismo, su historia, la evolución y cual es el papel del camping en España y Catalunya. Además, el trabajo se ubica dentro de unos límites territoriales específicos, marcados por la comarca de Osona, situada en la parte norte de la provincia de Barcelona. El estudio de caso, y los resultados mostrados en este escrito, van dirigidas al entendimiento y cuantificación de los impactos recibidos a raíz de la crisis de la COVID-19 y, por otra parte, el análisis individual de cada uno de los nueve campings existentes, creando una base de datos y una "Guía de campings en Osona".

Palabras clave: Camping, Osona, Turismo, Covid-19, Impactos, Guía.

Abstract

In this final degree project, the concept of camping tourism is studied, analysing firstly the concept of this type of tourism, its history, evolution and the role of camping in Spain and Catalonia. In addition, the work is located within specific territorial limits, marked by the Osona region, located in the northern part of the province of Barcelona. The case study, and the results shown in this paper, are aimed at understanding and quantifying the impacts received as a result of the COVID-19 crisis and, on the other hand, the individual analysis of each of the nine existing campsites, creating a database and a "Guide to campsites of Osona".

Key words: Camping, Osona, Tourism, Covid-19, Impacts, Guide.

Grau: Grau en Geografia, Medi Ambient i Planificació del Territori

Curs acadèmic: 2022-23

L'estudiant: Sergi Sáez Garcia amb NIF 53830070

Lliura el seu TFG amb títol:

La situació del turisme de càmping a la comarca d'Osona: Incidència de la Covid-19

TUTOR/A: Gemma Cánoves Valiente

Declaro que el Treball de Fi de Grau que presento és fruit de la meva feina personal, que no copio ni faig servir idees, formulacions, cites integrals o il·lustracions diverses, extrems de cap obra, article, memòria, etc. (en versió impresa o electrònica), sense esmentar-ne de forma clara i estricta l'origen, tant en el cos del treball com a la bibliografia.

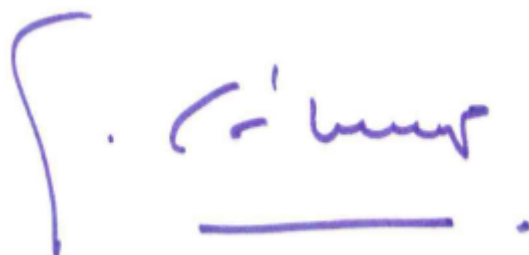
Sóc plenament conscient que el fet de no respectar aquests termes implica sancions universitàries i/o d'un altre ordre legal.

Signatura de l'Estudiant

Bellaterra, 13 de Juny de 2023

Vist-i-plau Tutora Gemma Cánoves Valiente

Índex

1. Introducció	1
1.1 Motivació i justificació de l'estudi.....	2
1.2 Agraïments:	3
1.3 Hipòtesi i objectius	3
2. Marc teòric	4
2.1 El Concepte de Càmping.....	4
2.2 Història i evolució del Càmping.....	4
2.3 Càmping a Espanya.....	5
2.3.1 Marc legal i evolució històrica a Espanya:.....	5
2.3.2 Situació actual a Espanya:	6
2.4 Càmping a Catalunya.....	9
2.4.1 Marc legal i evolució històrica a Catalunya:.....	9
2.4.2 Situació actual a Catalunya:	10
3. Metodologia	11
3.1 Procediments realitzats.....	11
3.2 Protocol ètic	12
3.3 Problemes i dificultats de la recerca	13
4. El cas d'estudi	14
4.1 La comarca d'Osona	14
4.2 El turisme a Osona.....	16
4.3 El Turisme de Càmping a Osona	18
5. Resultats	21
5.1 Resultats entrevistes	21
5.2 Resultats "Guia de Càmpings a Osona 2023"	24
6. Conclusions.....	26
Referències bibliogràfiques:.....	29
Webgrafia:.....	29
Annexos	30
1. "Guia de Càmpings a Osona"	30
2. Model d'entrevista als responsables dels càmpings:.....	41

1. Introducció

El sector del turisme de càmping ha experimentat un creixement significatiu els últims anys, considerant-se en l'actualitat una opció popular pels turistes que busquen un estret contacte amb la natura i una àmplia oferta de serveis, cada cop més professionalitzats. Tenint ben present aquest context, el següent treball se centra en l'anàlisi d'aquest tipus de turisme a la comarca d'Osona, una comarca interior de Catalunya. Aquesta anàlisi té l'objectiu d'oferir una visió ampla i actual dels càmpings de la comarca, les característiques d'aquests i l'impacte sofert per aquests establiments durant la pandèmia de la Covid-19.

L'elecció d'Osona com a àmbit territorial d'estudi ha estat, primer, per una raó personal i sentimental, i segon, per les seves característiques naturals i geogràfiques, acompanyades alhora per una important presència del turisme de càmping.

La comarca presenta unes característiques força equilibrades geogràficament parlant, ubicant-se no massa lluny de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, però comptant amb varies zones naturals molt rellevants, distribuïdes principalment a les zones frontereres d'Osona.

El centre físic de la comarca està marcat per la ciutat de Vic, capital de comarca, ubicada al bell mig de la plana de Vic, on es troben les zones més urbanes de tota la comarca.

Per tal de seguir satisfactòriament els objectius del treball es segueixen una sèrie de metodologies.

Primer, s'ha realitzat un seguit de recerques bibliogràfiques per recopilar informació rellevant referent principalment al marc teòric del present escrit.

Seguidament, s'ha procedit a analitzar quantitativament les dades a destacar en aquest àmbit, reforçant i completant l'anterior informació trobada a les recerques bibliogràfiques.

Fent ara referència al treball de camp i els resultats, s'ha elaborat una anàlisi qualitativa dels càmpings osonencs, d'acord amb les entrevistes realitzades a tres establiments diferents, per tal d'indagar sobre els impactes de la Covid-19 en aquest àmbit turístic, a banda de l'observació física de cadascun dels càmpings visitats.

Finalment, també s'ha procedit a la recerca d'individualitzada de cada càmping existent a la comarca, recopilant les característiques de cadascun d'aquest.

Concloent, el present treball de fi de grau es basa en l'aprofundiment en l'estudi dels càmpings de la comarca d'Osona, un àmbit poc analitzat i estudiat, a causa de la seva especificitat. A través de diferents mètodes d'estudi i recerca, com la bibliogràfica, les entrevistes o la recopilació de dades, s'ha buscat oferir una panoràmica completa i actual del turisme de càmping a la comarca, i les seves afectacions arran la pandèmia.

S'espera que aquesta investigació pugui ser un recurs útil per a la millora contínua d'aquest tipus de turisme, de gran importància a la comarca d'Osona.

1.1 Motivació i justificació de l'estudi

La principal motivació a l'hora de realitzar aquest estudi rau en un estret sentiment de pertinença tant a l'àmbit del càmping, com a la comarca d'Osona. D'ençà que tinc raó de ser, la meua vida ha estat marcada per aquest tipus de turisme i, en el meu cas, forma de viure, sobretot durant la meua infància i adolescència.

Aquest sentiment és present a la meua persona pel fet que durant gran part de la meua vida he estat un client fix a càmpings lligats a la comarca d'Osona. Així doncs, la major part del temps lliure disponible a la meua família, l'hem dedicat a fer turisme de càmping, passant gairebé tots els caps de setmana durant la totalitat de l'any hostejant-nos en aquests establiments, i dormint durant tota la temporada d'estiu dins una caravana.

Per altra banda, i deixant una mica enrere el límit de l'àmbit comarcal, també he estat usuari casual a infinitat de càmpings, tant a Catalunya com a Espanya, fent ús d'una petita caravana com a medi d'allotjament. Així doncs, aquest tipus de turisme no només m'ha fet sentir part d'Osona, sinó que m'ha permès conèixer gran part del territori català i moltes zones espanyoles, donant gran prioritat als ambients naturals i el respecte i amor per aquests.

D'aquest mode, el càmping ha quedat marcat en la meua persona com a un model de vida, present sobretot durant la infantesa, on gairebé la totalitat del temps lliure familiar estava dedicat a aquest àmbit, i on vaig interioritzar molts dels valors que avui dia porto amb mi, compartint vivències amb infinitat de persones que també residien a l'establiment, i gaudint d'una llibertat i un contacte amb la natura difícils de millorar.

Així doncs, i donant gràcies als meus pares per haver-me aportat aquesta infantesa tan diferenciada de la vida a les grans ciutats, he decidit centrar aquest estudi en el turisme de càmping a la comarca d'Osona, principalment pel meu gran interès sobre aquest àmbit.

La principal motivació ha estat la millora del meu coneixement comarcal i turístic, a banda de la curiositat per saber quines van ser les afectacions de la pandèmia en els establiments analitzats, i quina va ser realment la intensitat d'aquest impacte directe al turisme.

També va ser important, a l'hora d'escollir el tema l'especificitat de l'estudi que el fa, d'alguna forma, un treball d'especial interès personal, lluny d'altres opcions que haurien estat més fàcils, simples i genèriques.

Una de les motivacions inicials, que finalment ha quedat traduïda als resultats d'aquest treball, era la creació d'algun tipus d'informe o base de dades que avalués individualment cadascun dels càmpings osonencs. Finalment, aquesta motivació ha quedat reflectida en la proposta de la "Guia de càmpings a Osona", que podem trobar al final d'aquest treball en forma de guia turística.

1.2 Agraïments:

M'agradaria agrair a totes les persones que m'han ajudat d'alguna o altre forma en la realització d'aquest treball. Els agraïments van especialment dirigits a la meva tutora del TFG, Gemma Cánoves, per ajudar-me en tot moment, al professor Albert Pelachs, pels seus consells i correccions, els meus pares, per haver-me fet un amant del món del càmping i, per acabar, a tots els participants d'aquest treball, fent referència als responsables i treballadors dels càmpings osonencs, per la seva col·laboració tant en la recerca d'informació com en les entrevistes.

1.3 Hipòtesi i objectius

La hipòtesi del treball planteja que les restriccions de mobilitat i les mesures sanitàries han tingut un impacte negatiu en el turisme de càmping a Osona. Aquest impacte no tan sols hauria afectat negativament en un primer moment, quan els establiments van haver de tancar, sinó que també haurien patit un impacte negatiu a mitjà i llarg termini, a causa tant de la reducció de la mitjana de pernотacions, com de l'augment dels costos, afectat també per la inversió extra en mesures de protecció contra la Covid-19.

Hipòtesi: Els càmpings de la comarca d'Osona han experimentat un important impacte negatiu, en termes de demanda i ocupació, arran la pandèmia de la Covid-19.

Objectius:

- Analitzar el grau d'impacte que han patit els càmpings osonencs arran la pandèmia.
- Detectar els canvis als establiments després de la pandèmia, relacionats amb el nombre de clients, tipus de clients, nombre de treballadors, mesures de seguretat, etc.
- Analitzar l'oferta de turisme de càmping a Osona, i relacionar-la amb la d'altres comarques catalanes.
- Estudiar l'actualitat del turisme de càmping tant a Espanya com a Catalunya.
- Crear una "Guia de càmpings a Osona" que analitzi individualment els càmpings, per tal d'oferir als possibles clients una informació fàcil i concreta de cadascuna de les opcions de turisme de càmping a la comarca.
- Mapificar a partir d'eines SIG, per tal d'oferir una visió ràpida de tots els càmpings de la comarca i la seva distribució territorial.

2. Marc teòric

2.1 El Concepte de Càmping

El concepte de càmping pot fer referència tant a l'acció o activitat centrada a fer una acampada com al mateix lloc on es du a terme aquesta activitat.

Així doncs, podem entendre el càmping, terme anglès acceptat per la Real Acadèmia Espanyola (RAE), com una activitat turística o d'oci que consisteix a fixar un habitatge temporal en un espai a l'aire lliure, per tal d'habitar-lo un cert període de temps.

Generalment, el càmping es fa en zones lligades amb la natura, com poden ser zones tant de muntanya com costaneres, de forma que els usuaris desconnectin del seu habitatge usual, normalment menys "natural".

Els càmpings, entesos com a lloc físic, són establiments que ofereixen un servei d'allotjament temporal en un terreny delimitat, que pot ser tant públic com privat. Aquests han d'estar dotats d'una sèrie de serveis per a la correcta estança dels seus usuaris, tals com poden ser serveis d'higiene, d'informació, de recepció, etc.

2.2 Història i evolució del Càmping

L'inici de la pràctica de l'acampada es remunta a fa uns tres milers d'anys, en temps on les poblacions nòmades d'arreu del món necessitaven moure's d'un territori a un altre cercant més o millors recursos. Aquesta mobilització demandava alhora habitatges lleugers i desmuntables. Així doncs, i com l'historiador J. Bousquet (1945) declara, "*Acampar és el més antic i el més nou*", fent també referència a l'àmbit més actual del concepte.

Més endavant, i com a representació d'una evolució en l'acció d'acampar, s'han de remarcar els soldats romans i la seva vida als "campus" de tendes. En aquella època l'acció d'acampar estava totalment relacionada amb la pràctica militar.

No va ser fins al segle XI quan l'acció d'acampar es va començar a transformar obtenint, ara si, un caràcter més enfocat a l'oci. L'acampada era popular entre les famílies reials europees o la seva noblesa, que necessitaven una llar temporal en alguns dels seus viatges.

Com a exemple d'aquest fet, i ubicant-nos ara a principis del segle XVI, podem citar el "*Camp del drap d'or*", una trobada a l'extrem nord de França entre els reis d'Anglaterra i França.

Aquesta trobada estava dissenyada per una extensió de territori ple d'habitatges temporals o tendes, que va ser usat per fer un gran festival de divuit dies de tornejos i festes, simbolitzant el reforçament de l'amistat entre els dos reis.

Els primers càmpings, tal com els coneixem avui dia, daten de la segona meitat del segle XIX i principis del XX.

Com a primera aproximació tenim el "Gunnery Camp", a Washington l'any 1861. El propietari era l'amo d'una escola, i va fundar un campament amb la idea que els nens practiquessin senderisme i pesca a la natura.

El segon exemple, i pot ser el primer càmping com a tal, es va inaugurar el 1894 a l'Illa de Man, a les Illes Britàniques. Tenia capacitat per a 600 persones, i l'any 1904 va ampliar-se per oferir lloc a 1500 noves tendes i un menjador.

L'acampada era practicada principalment per homes en bon estat físic, que practicaven algun tipus d'esport com senderisme o ciclisme. Aquests homes eren sempre pertanyents a la burgesia, que buscava també allunyar-se de l'espècie aire de les ciutats. En aquest punt aparegué també com a concepte important la connexió amb la natura i la seva puresa.

Avançant en el temps, i deixant enrere les dues grans guerres mundials, apareixen les vacances pagades, deixant com a resultat l'inici del turisme de càmping que avui dia coneixem. A partir d'aquest moment, del 1936 cap endavant, el càmping es democratitzà i començà a estar a l'abast de gran part de la població, creant-se multitud de càmpings i apareixent també noves normatives referents a aquests.

Cap al 1950 el càmping a Europa ja estava força estès, i el turisme de masses va donar lloc a l'inici de la limitació d'acampada lliure en molts territoris, obligant els usuaris a pernoctar als càmpings, per tal de no degradar els espais naturals.

2.3 Càmping a Espanya

2.3.1 Marc legal i evolució històrica a Espanya:

El Decret de 14 de desembre de 1956, a través del Ministeri d'Informació i Turisme, es va implantar la primera legislació a escala nacional relacionada amb l'activitat del càmping. Es va fer amb la intenció d'evitar inconvenients morals, estètics i econòmics arran la instal·lació de càmpings incontrolada.

Encara que a Espanya les comunitats autònomes han estat i són les responsables de les competències turístiques i la seva respectiva legislació, el decret nomenat anteriorment anava dirigit als ajuntaments, que des d'aquell moment tenien la responsabilitat de donar o no la llicència per a l'obertura de nous càmpings. Aquestes llicències havien de passar també per la "Junta Local de Turisme" o, a falta d'aquesta, la "Junta Provincial".

Més endavant, i amb l'afany de compactar aquesta legislació nacional encara prematura, es van implantar noves legislacions com el "Ordre del Ministeri d'Informació i Turisme" el 1966 o el Reial Decret del 27 d'agost de 1982, a tall de començar a regularitzar més els càmpings.

Iniciant ara l'explicació de l'evolució històrica d'aquest tipus de turisme, l'any 1960 és el primer any del qual es té constància de dades estadístiques referents al turisme de càmping.

D'igual forma, i com explica Manuel Guardia (2020), ja cap a finals dels anys cinquanta el turisme de càmping era popular, per exemple, a Barcelona. En aquell moment Barcelona, encara que no estava constatat amb dades estadístiques verídiques, ja era un model referent d'èxit turístic a Espanya, després de la inflexió econòmica i política de mitjans dels anys cinquanta.

En els anys seixanta, i segons la "Asociación Sindical Española de Terrenos de Acampada Turística" (actual "Federación Española de Empresarios de Camping y Ciudades de Vacaciones"), existien 115 càmpings a Espanya.

Segons aquesta associació, Catalunya tenia un total de 72 càmpings, essent el 62,6% del total nacional. Girona en tenia 28, seguit de Barcelona amb 25 i Tarragona amb 17 càmpings.

També cal remarcar els 14 d'Andalusia, 10 de la Comunitat Valenciana, 5 de Castelló i 5 de Màlaga.

Així doncs, els inicis del càmping en l'àmbit espanyol deixaven un territori força irregular i concentrat, en diverses zones majoritàriament de la costa mediterrània.

Més endavant, un estudi realitzat per CEOTMA (Centro de Estudios de Ordenación del Territorio y Medio Ambiente), va comparar els viatgers i el seu nombre de pernoctacions entre el 1972 i el 1978.

Aquesta anàlisi exposava que l'any 1972 es van comptabilitzar 746.984 viatgers, que van pernoctar un total de 5.286.866 nits. En canvi, el 1978 els resultats van ser d'1.124.281 visitants i 8.311.417 nits pernoctades. En només sis anys el turisme de càmping va créixer en més de 350.000 viatgers i 3.000.000 de pernoctacions. En aquell moment, aproximadament la meitat dels viatgers provenien del territori espanyol, mentre que l'altra meitat eren estrangers, predominantment de països com França, Alemanya, Anglaterra o Itàlia.

Cap als inicis dels anys vuitanta, i segons Francisco Feo (2003), el país d'Espanya estava compost per un total de 556 càmpings. El creixement va ser molt important en aquells moments, sobretot a l'interior del territori.

Uns anys després va aparèixer el "boom" turístic costaner, que va tenir com a resultat el creixement dels càmpings ja existents i la creació de molts de nous en aquestes zones marítimes. D'aquest mode, i sobretot en època d'estiu, el turisme estranger ocupava majoritàriament les zones de costes del país, mentre que els ciutadans espanyols tendien més a l'ocupació de les zones d'interior.

Cap a principis dels anys noranta, segons els "Cuadernos de Turismo" per Francisco Feo (2003), ja constaven més de 900 establiments al país, amb una afluència campista repartida entre visitants tant nacionals com internacionals.

Encara el creixement sobtat del mercat del càmping, i com s'explica als "Cuadernos de Turismo" (2003), Espanya sempre ha estat un pas enrere en comparació amb els seus veïns europeus, que comptaven amb un major nombre d'usuaris i, també, amb una qualitat major a les instal·lacions. En aquell moment a Espanya només existia un càmping de luxe, ubicat a la província de Girona.

Ja entrant al segle XXI, cap a l'any 2007, el càmping espanyol sofrí una important crisi on el nombre d'usuaris es va reduir considerablement. Així doncs, tant el nombre de places com el d'establiments van reduir-se, rebent un gran impacte els càmpings de menor potència econòmica i capacitat, molts d'aquests veient-se obligats a tancar les portes.

D'aquesta forma, cap a l'any 2008, quan aquesta crisi es va reduir lleugerament, es van començar a obrir càmpings de luxe i de primera categoria, millorant així el nivell del marc nacional d'aquesta activitat, apropant-se progressivament als nivells de qualitat observables en aquell moment en països com França o Anglaterra. Així doncs, i segons l'INE, l'agost del 2008 va haver-hi una cinquantena més de càmpings oberts que al mateix mes de l'any 2007.

A tall de resum podem determinar que els allotjaments turístics de càmping espanyols han estat producte d'una ràpida i exponencial millora amb el pas dels anys. Això ha provocat un augment de l'interès internacional per aquest tipus de turisme, i un creixement inexorable d'aquest mercat, sobretot a les zones costaneres, on trobem el nombre més gran de visitants.

D'aquesta forma, el càmping ha esdevingut un model de turisme molt estès al país, cada cop més modern i amb la presència de millors serveis i instal·lacions, esdevenint el turisme de càmping una opció més professional i còmode amb el pas del temps.

2.3.2 Situació actual a Espanya:

En relació amb la situació actual del turisme de càmping a Espanya, i la seva descripció, es procedirà a la recollida i anàlisi de les dades ofertes per l'Institut Nacional d'Estadística (INE), que ofereix dades exactes des de l'any 2001 sobre l'ocupació en càmpings.

Encara que durant els últims anys, o dècades, el creixement dels establiments campistes a Espanya ha estat important, hem de tenir en compte també que aquest tipus d'establiment sempre ha anat darrere dels establiments turístics més típics, els hotels, que tenen una oferta més tradicional i còmode als ulls dels turistes.

Seguidament, es comparen els establiments hotelers i campistes nacionals dels anys 2016, 2019 i 2022.

Figura 1: Establiments estimats a Espanya (juliol)

	2022	2019	2016
Hotels	16.437	17.116	16.929
Càmpings	1.215	1.191	1.186

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta d'ocupació en càmpings de l'INE

Figura 2: Places estimades a Espanya (juliol)

	2022	2019	2016
Hotels	1.860.446	1.858.875	1.793.218
Càmpings	762.663	762.415	755.691

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta d'ocupació en càmpings de l'INE

Figura 3: Personal empleat a Espanya (juliol)

	2022	2019	2016
Hotels	277.829	282.603	259.030
Càmpings	15.083	14.205	12.714

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta d'ocupació en càmpings de l'INE

Atenent ara a la Figura 4, aquesta reflexa com a Catalunya pertanyen el 27,3% dels establiments nacionals, i té el 42,4% de les places, ocupant així gairebé la meitat de les places de càmping espanyoles. D'igual forma, entre les comunitats autònomes de Catalunya, Andalusia i la Comunitat Valenciana es reuneixen més de la meitat dels càmpings, i un 64,3% de les places ofertes al país. D'aquest mode, es pot dir que la costa mediterrània és la zona espanyola més popular amb relació al turisme de càmping, ja que ocupa la majoria dels establiments i places.

Figura 4: Percentatges de càmpings i places estimades respecte al total nacional (juliol 2022)

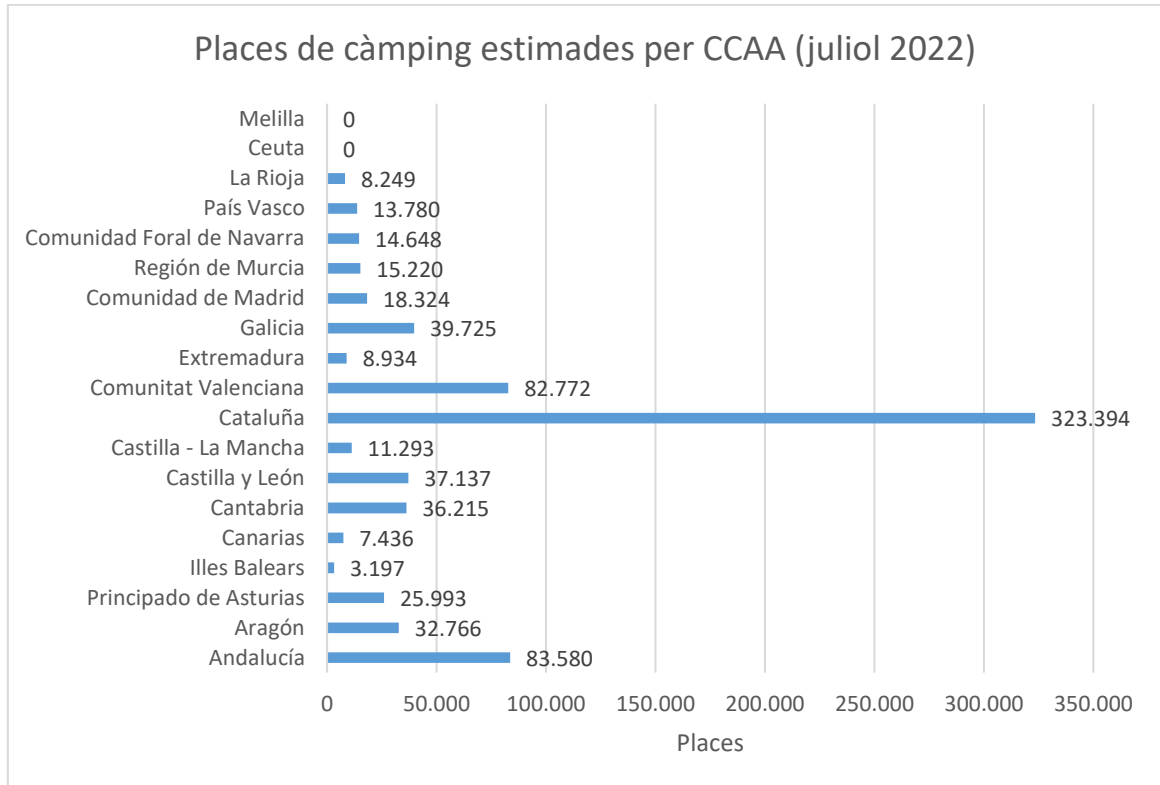
	2022		2019	
	Establiments	Places	Establiments	Places
Cataluña	27,3	42,4	28,2	42,5
Andalucía	13,3	11,0	12,3	10,8
Comunitat Valenciana	10,9	10,9	11,0	10,7

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta d'ocupació en càmpings de l'INE

A la Figura 5 s'observa que la gran potència nacional en referència a les places de càmping és Catalunya, amb un total de 332 càmpings i 323.394 places el juliol de 2022, seguida després per Andalusia amb 161 càmpings i 83.580 places i la Comunitat Valenciana amb 132 càmpings i 82.772 places.

És de remarcar també el cas de les Illes Balears i les Canàries. El fet que aquestes siguin illes, limita considerablement el triomf del turisme de càmping, ja que l'ús del cotxe en aquest tipus de turisme és essencial.

Figura 5: Places de càmping estimades per CCAA (juliol 2022)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta d'ocupació en càmpings de l'INE

2.4 Càmping a Catalunya

2.4.1 Marc legal i evolució històrica a Catalunya:

A Catalunya, l'activitat d'acampada està regulada per la Llei 5/2006, de 10 de maig, del Turisme; i pel Decret 98/2008, de 29 d'abril, pel qual s'aprova el "Reglament d'establiments d'acampada".

Aquesta normativa, entre altres aspectes, dicta les següents normes bàsiques:

- L'acampada lliure està prohibida a territori català, excepte casos excepcionals.
- Només es poden instal·lar tendes o caravanes als càmpings o àrees d'acampada autoritzades.
- Els càmpings han de complir amb una sèrie de requisits de seguretat, higiene, salubritat i protecció ambiental. A més, han de comptar amb uns serveis mínims com lavabos, dutxes, safareigs, etc.
- Les persones que acampen tenen l'obligació de respectar les normes de convivència i de protecció del medi ambient, així com les normes de seguretat i higiene, establertes per l'establiment.

També existeixen altres normatives que regulen aspectes més específics de l'activitat d'acampada i càmping com:

- Decret 20/2000, de 25 de gener, sobre regulació de l'acampada a zones de muntanya i al litoral.
- Decret 112/2010, del 31 d'agost, pel qual es regula el registre i control dels càmpings, àrees d'autocaravanes i aparcaments de caravanes a Catalunya

Parlant ara de l'evolució històrica, Catalunya ha estat, des dels inicis del turisme de càmping, al capdavant a escala nacional. L'inici del moviment de càmping a Catalunya es pot datar l'any 1923, moment en què es va crear la primera associació de campistes a tota Espanya.

Aquesta s'anomenava "Càmping Club de Catalunya". L'associació estava més vinculada a l'excursionisme i el nacionalisme patriòtic català, i se centrava en l'aprenentatge del coneixement tant geogràfic com cultural referent a Catalunya. Així doncs, i tenint en compte l'escassetat de càmpings al territori, i la falta del seu marc legal, aquest moviment estava més centrat en l'excursionisme i el "càmping" d'aquell moment, que era ben diferent del que coneixem en l'actualitat.

Unes dècades més tard, després de la Segona Guerra Mundial, es van implementar les vacances pagades, i com a conseqüència, apareix el turisme de càmping en massa. Aquest turisme es va ubicar, com s'explica als "Cuadernos del Turismo" referenciats anteriorment, a les zones costaneres catalanes com a la famosa costa brava. Això va provocar una important degradació dels espais naturals de costa catalans, ja que es van anteposar els beneficis econòmics fruit dels serveis hotelers i de càmping, sobre la protecció i cura dels espais naturals.

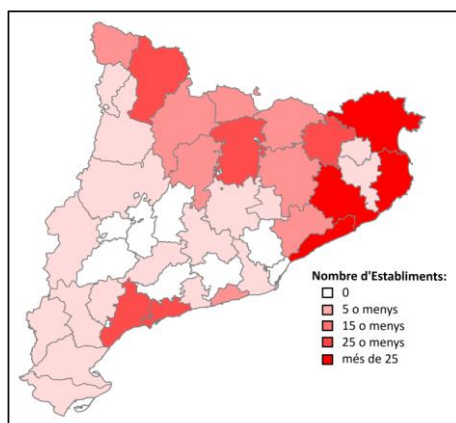
Els territoris del litoral català van passar, en pocs anys, de tenir un paisatge totalment rural i amb un conreu molt present, a ser un espai dirigit totalment a l'explotació turística.

Ja entrats els anys noranta, i amb la costa catalana molt saturada, va arribar l'increment dels establiments de càmping a les zones d'interior i muntanya, que buscaven un turisme diferent, més a l'antiga, que oferís la sensació de retrobament i connexió entre l'humà i el medi ambient.

2.4.2 Situació actual a Catalunya:

Segons les dades públiques, tant de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) com de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat), es procedeix a descriure l'actualitat del càmping català.

Figura 6: Nombre de càmpings per comarques l'any 2019

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de l'Idescat

Com s'observa al mapa de la Figura 6, que mostra la distribució del nombre d'establiments de càmping segons les comarques, és evident la desmesurada força en aquest àmbit que té la costa brava, acumulant diverses comarques amb més de 25 establiments turístics d'aquest tipus.

Per altra banda, cal també destacar el cas del Tarragonès, que encara que té un total de 25 càmpings, compta amb quasi 33.000 places, molt per davant que no pas el Maresme, que encara que té 30 càmpings, només disposa de quasi 19.000 places.

Figura 7: Pernoctacions a càmpings catalans l'any 2021/22

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta d'ocupació en càmpings de l'INE

Per acabar, analitzant la Figura número 7, es pot afirmar que el factor de la temporalitat està molt present en el turisme de càmping a Catalunya, degut en gran part a l'oferta de càmping de platja, que concentra la gran massa de demanda entre els mesos de juny, juliol i agost.

3. Metodologia

3.1 Procediments realitzats

El present estudi té com a plantejament principal fer ús d'una metodologia combinada, per tal de poder fer una anàlisi exhaustiva del tema tractat. Així doncs, la metodologia usada s'ha dividit principalment en els següents cinc punts:

1. Recerca de referències bibliogràfiques
2. Anàlisi quantitativa de dades estadístiques
3. Anàlisi qualitativa i entrevistes als establiments
4. Treball de camp
5. Recerca individualitzada de cada càmping a Osona

La primera de les metodologies fetes servir, durant els primers mesos d'estudi, va ser la recerca de referències bibliogràfiques relacionades principalment amb el marc teòric. Aquestes referències han permès crear una primera base de coneixement, per tal de poder introduir l'estudi partint d'alguns conceptes claus en l'àmbit del turisme de càmping.

D'aquesta forma la primera recerca ha estat de gran ajuda per aclarir quin és el significat del concepte de càmping i quina ha estat la seva història i evolució.

El següent aspecte fonamental amb relació a la metodologia d'aquest estudi ha estat l'anàlisi quantitativa de dades estadístiques. Les dues fonts estadístiques que han estat més útils en la cerca de dades han estat, per una banda, "l'Institut Nacional d'Estadística" (INE) i, per altra banda, "l'Institut d'Estadística de Catalunya" (Idescat), a banda d'altres fonts utilitzades per cercar dades de caràcter més específic.

D'acord amb aquesta anàlisi quantitativa s'ha definit el turisme de càmping tant a l'àmbit espanyol com al català, explicant alhora quina ha estat la seva història i evolució i quina és la seva situació actual. Aquest tipus de dades han estat també molt presents a l'apartat del "Cas d'estudi", on s'han definit i exposat les característiques de la comarca d'Osona i el seu turisme de càmping, tot això basant la informació en dades estadístiques, i usant aquestes per entendre correctament el context comarcal.

Més endavant, es du a terme l'anàlisi qualitativa, que s'ha centrat en un total de tres entrevistes semiestructurades dirigides als responsables de cada càmping. Per tal de poder obtenir una informació completa i detallada sobre com van afrontar els càmpings d'Osona la pandèmia de la Covid-19. Les entrevistes, que van ser realitzades personalment dins dels mateixos establiments, van tractar temes com les afectacions que van patir arran la pandèmia, les mesures de seguretat implementades, els canvis en el model de client i la seva afluència després de la pandèmia.

Les entrevistes es van fer a tres establiments, del total dels nou existents al territori osonenc. Cadascun dels càmpings va ser escollit individualment, de forma que cadascuna de les entrevistes estigués dirigida a un càmping d'una categoria diferent, assolint així informació dels càmpings de 1a, 2a i 3a categoria alhora; per tal de crear uns resultats amplis que poguessin mostrar una imatge clara de tot el territori estudiat.

El mateix dia que es van fer les entrevistes presencialment, també es va procedir a fer una breu visita als tres càmpings, per tal de poder entendre com és l'actualitat del turisme de càmping després de la crisi turística de la pandèmia. Aquest treball de camp va estar més lligat a la mera observació dels establiments, i a alguna conversa informal amb els clients, que també van poder exposar la seva vivència, molt important per entendre correctament el context.

Com a últim esglaó metodològic apareix la recerca individualitzada de cada càmping a Osona. Aquesta recerca s'ha completat per diferents vies i fonts d'informació. La primera font va ser la "Guia oficial d'establiments turístics" de la Generalitat de Catalunya, que guarda tot el conjunt d'informació dels diferents establiments turístics catalans.

Malauradament, a l'hora de buscar els càmpings de la comarca d'Osona, la informació trobada a la guia no era correcta en la majoria dels casos, i molta informació estava incompleta. Algun dels càmpings ni tan sols estava present a la guia.

Per altra banda, els altres modes de recerca d'informació van centrar-se a visitar els espais webs dels establiments, tractar la informació pública en vers les opinions i fotografies de Google o contactar amb els establiments via mail o telèfon, per aclarir alguns dubtes més concrets.

Així doncs, i després de la recerca individualitzada per cada càmping, els resultats van ser la creació d'una base de dades dels càmpings d'Osona, on trobem dades de contacte, ubicació, serveis, preus, etc.

Arran la realització de la base de dades, s'ha creat la "Guia de Càmpings a Osona", donant un nou disseny a les dades buscades, i creant una eina turística on trobar de forma fàcil i ràpida totes les dades de cada càmping de la comarca.

3.2 Protocol ètic

Per tal d'assegurar que la present investigació compleix els requisits ètics, es planteja la creació d'un protocol ètic, per tal de protegir i respectar els drets i el benestar de les persones participants en el treball, en aquest cas, tenint en compte els entrevistats o les persones contactades amb raons de recerca informativa.

Primerament, i abans de realitzar les entrevistes als propietaris o gestors dels càmpings, s'ha informat i explicat correctament la naturalesa i els objectius de l'estudi. Així doncs, s'ha assegurat que les persones entrevistades hagin donat el seu consentiment, de forma lliure i voluntària.

D'igual forma el present treball ha de mantenir la confidencialitat de les persones entrevistades o contactades, de forma que en l'escrit no es trobarà cap mena de dada o informació delicada per la confidencialitat dels participants. La informació serà sempre usada únicament per fins acadèmics dins del marc d'aquest treball de fi de grau.

En últim lloc, i no menys important, abans de començar les entrevistes s'ha preguntat als participants si aquesta podia ser gravada, per tal de facilitar l'anàlisi de la informació i la seva qualitat informativa. D'igual forma aquestes gravacions són totalment confidencials, i només seran fetes servir per fins acadèmics dins d'aquest treball d'investigació.

3.3 Problemes i dificultats de la recerca

Les dificultats i problemàtiques amb les quals aquesta investigació ha hagut de conviure han estat diverses i de característiques diferents, apareixent a mesura que l'estudi anava evolucionant.

La primera dificultat a aparèixer no va tardar massa a mostrar-se, aquesta va ser la manca de referències bibliogràfiques d'interès per aquest tema d'estudi tan concret, com és el turisme de càmping a una comarca central catalana.

Per altra banda, i tractant ara el tema de la recerca d'informació de cada càmping analitzat, es va trobar que la comunicació amb els càmpings no era tan fàcil com inicialment es podia arribar a pensar.

Gran part de la informació recopilada a la base de dades i a la "Guia de càmpings a Osona" va ser extreta a partir del contacte directe amb els propietaris o responsables dels establiments.

La primera via de comunicació va ser via mail. Aquesta via va resultar incompleta, ja que alguns dels càmpings si van respondre els missatges satisfactòriament, però la majoria d'aquests ni tan sols van respondre els missatges.

La segona via va ser la telefònica, molt més útil per a la recopilació d'informació, encara que en alguns dels casos ni tan sols aquesta via va ser fructífera en un primer moment, havent d'insistir repetidament per tal de poder rebre algun tipus de feedback, per tal de completar la informació per la creació de la base de dades.

Més endavant, i en línia amb el treball de camp i la realització de les entrevistes, va aparèixer una nova dificultat que portava, en realitat, present en l'ambient des d'un inici del treball. Parlem de la dificultat d'accés als càmpings i el mitjà de transport per arribar físicament a aquests, per tal de poder fer correctament el treball de camp. El viatge, fet amb un cotxe personal, va constar d'un dia sencer i un total aproximat de 180 kilòmetres de recorregut, comptant l'anada i tornada. D'igual forma, també es va haver d'afrontar la despesa de la dieta per tal de poder realitzar correctament aquest apartat del treball.

Per últim, i com a problema més tardà, apareix la creació de la nova comarca del "Lluçanès".

El dia 3 de maig del present 2023 s'ha configurat la nova comarca del Lluçanès, prenent aquesta alguns municipis pertanyents anteriorment a la comarca d'Osona, com el poble d'Olost.

Així doncs, el càmping "Lluçanès", analitzat en aquest estudi, no forma actualment part d'Osona.

D'igual forma, i presentant com a justificació que a l'inici de la realització del treball aquest càmping encara formava part de la comarca, el present estudi no tindrà en compte la recent creació comarcal del Lluçanès, donant com a dada correcta la pertinença de municipis com Olost dins la comarca osonenca.

4. El cas d'estudi

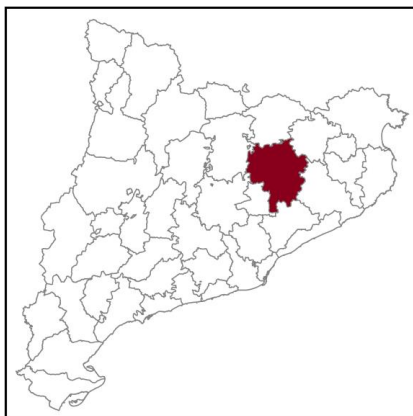
En el cas d'estudi s'estudia i explica tant la comarca com a territori físic, el model de turisme que ofereix la comarca i, finalment, com és el turisme de càmping a Osona i quines són les seves principals característiques, comparant el turisme de càmpings amb altres opcions d'ostatge, i comparant l'àmbit osonenc amb el d'altres comarques.

4.1 La comarca d'Osona

Osona és una comarca catalana ubicada a l'àmbit de les Comarques Centrals, concretament a l'extrem nord-est de la depressió central. Majoritàriament, pertany a la província de Barcelona, a banda dels municipis de Viladrau, Vidrà i Espinelves, que formen part de la província gironina.

La capital comarcal és Vic, situada físicament al centre tant de la comarca com de l'anomenada "plana de Vic". La comarca limita, al nord, amb el Ripollès, la Garrotxa i el Berguedà, a l'oest amb el Moianès i el Bages, a l'est amb la Selva i al sud amb el Vallès Occidental.

Figura 8: Ubicació de la comarca d'Osona

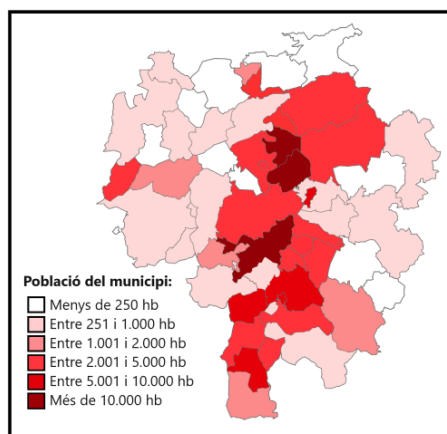
Font: Elaboració pròpia a partir de la base del mapa de comarques de la Generalitat de Catalunya

El clima de la comarca es pot descriure com a mediterrani continental humit, tot i que a algunes zones més muntanyoses com a l'àrea nord prepirinenca, o a la zona est on trobem el Montseny, Guillerics i Collsacabra, les temperatures són més baixes i les precipitacions més abundants. A l'estiu, la plana de Vic és molt calorosa en comparació a la resta de la comarca. L'hivern, fred i força sec a tot el territori comarcal, ve sovint acompanyat de boires a la plana.

La població total a Vic l'any 2022 va ser de 47.545 persones, mentre que a Osona van ser comptabilitzats 163.667 ciutadans, repartits en un total de cinquanta municipis.

Amb relació a la distribució de la població en el territori comarcal, veiem unes tendències força marcades. La majoria dels habitants d'Osona resideixen a la zona de la plana de Vic, on trobem una densitat de població molt més elevada que no pas en les zones més forestals o rurals.

Figura 9: Municipis d'Osona segons la seva població

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de "municipi en xifres" a l'Idescat

Així doncs, els municipis més poblats són Vic, Manlleu i Torelló; amb 47.545, 20.883 i 14.726 habitants respectivament.

Només aquests tres municipis concentren més de la meitat de la massa poblacional de tota la comarca, ocupant només 61,6 del total de 1.245 km² que ocupa la comarca o, cosa equivalent, més de la meitat de la població osonenca resideix en un espai que ocupa menys del 5% de la comarca.

També cal remarcar la presència de multitud de pobles amb menys de 250 habitants, concretament un total de deu, i també catorze municipis d'entre 251 i 1.000 habitants.

Finalment, i observant el mapa de la Figura 9, és evident la influència de la carretera "C-17" amb relació a la ubicació dels grans nuclis poblacionals de la comarca. Veiem com la taca de població té gran relació amb la verticalitat del pas d'aquesta autovia, que connecta Barcelona amb la ciutat de Ripoll, donant una importància demogràfica major als municipis més connectats amb la xarxa automobilística.

4.2 El turisme a Osona

Tractant ara l'activitat turística de la comarca es pot dir que va néixer amb les estades estiuenques de la burgesia barcelonina, que trobaven en aquest territori un destí que comptava amb diferents viles termals amb aigües medicinals, d'alt valor per aquella classe social cap al segle XIX en endavant, quan aquestes aigües van ser descobertes.

Més endavant, i gràcies a la riquesa del territori i el seu paisatge, l'oferta turística ha evolucionat molt, donant gran importància tant a la capital comarcal, com a les zones naturals que formen part d'Osona.

La ciutat de Vic pot ser considerada el centre cultural i comercial de la comarca, oferint gran quantitat d'activitats pels visitants que, generalment, venen a passar el dia.

Per altra banda, també destaquen turísticament les zones dels espais naturals i d'importància paisatgística. Aquests espais, que envolten la plana, ofereixen un turisme centrat en activitats de natura, compenetrades amb diversos tipus d'establiments més rurals, com petits hotels, hostals i càmpings; creant així uns nuclis turístics més naturals i agrestos.

Finalment, i enfocant ara el cas del Muntanyà, al municipi de Seva, trobem un altre tipus de turisme, centrat en un complex hotelier i esportiu situat al Montseny, que conviu alhora amb una zona majoritàriament de segones residències.

Així doncs, Osona és, turísticament parlant, una comarca que combina diferents tipus de turisme, basant-se principalment en la natura i la cultura, oferint així gran diversitat d'opcions als turistes i diferenciant-se d'altres comarques més monocromàtiques en aquest sentit.

Tenint en compte l'àmbit més cultural del turisme les opcions són força diverses.

Primerament, és important recalcar la importància dels jaciments arqueològics que es poden trobar a la comarca. Alguns dels jaciments més rellevants formaren part dels ibers, tals com "L'Esquerda" (un poblat ibèric i medieval ubicat a Roda de Ter) o la Fortificació Ibèrica del Montgròs, al municipi del Brull.

Osona té també una gran potència en vers el món religiós, concretament en l'art romànic. La comarca compta amb més de noranta edificis romànics o amb elements romànics. Aquest conjunt d'edificis religiosos mostren una època d'esplendor ubicada entre el segle XI i el XIII.

L'art romànic està ben present en el turisme comarcal, havent-se creat un total de deu rutes enfocades en aquest tipus d'art a Osona, tenint com a complement un llibret, reeditat l'any 2009, amb tota la informació de les rutes, en català, castellà, anglès i francès.

La comarca ofereix també un gran nombre de museus i exposicions molt diverses. Com a exemples es poden anomenar el Museu d'Art Medieval de Vic (MEV), el Museu del Ter de Manlleu, el Museu del Coure de les Masies de Voltregà o el Centre d'Interpretació de l'Espai Montseny a Viladrau.

També lligat al passat històric d'Osona es pot visitar el món industrial que es va viure a la zona, lligat generalment al riu Ter. Existeixen visites guiades tant a la colònia Fabra i Coats de Borgonyà com a la colònia Rusinyol de Manlleu, totes dues enfocades al passat del mercat tèxtil.

Altres edificis d'interès que mereixen ser anomenats donats la seva importància són la catedral de Vic, el Castell de Montesquiú, el temple romà de Vic o el conjunt de Santa Maria de Lluçà.

Centrant ara la vista a la gastronomia, existeixen més de cinc-cents restaurants de tota mena distribuïts per tot el territori, i compta també amb l'Escola d'Hostaleria d'Osona, a Tona, on s'imparteixen cursos de cicle formatiu mitjà de cuina, comptant també amb un restaurant obert al públic on els alumnes del cicle serveixen els seus propis plats.

A la gastronomia osonenca destaquen alguns productes típics com poden ser els embotits i derivats del porc, com la llonganissa de Vic, la botifarra, el fuet, el bisbe, etc. També ressalten els bolets, la tòfona i els formatges.

Existeixen també diferents rutes agroalimentàries com la del pa i el blat forment, la de la llet o la de la tòfona; que se centren a explicar els processos de producció, oferint tallers i degustacions centrats en aquests productes.

Cal enfocar ara la lupa en el paisatge osonenc i els seus espais naturals, ubicats de forma general a les zones més exteriors de la comarca, fora de la plana de Vic i el curs fluvial del Ter.

El primer espai natural de gran valor a la comarca és el parc natural del Montseny. El parc, que consta de 30.120 hectàrees i forma part de tres comarques, Osona, la Selva i el Vallès Oriental; ocupa part de la zona sud de la comarca osonenca. Algunes de les localitats que formen part d'aquest són Viladrau, el Brull o Seva. El parc, reconegut l'any 2011 com a "reserva de la biosfera", té gran varietat de condicions i humitat, tenint com a resultat una vegetació molt diversa segons la zona o alçada.

El segon espai natural a tenir en compte és el parc nacional de les Serres de Milany-Santa Magdalena & Puigsacalm-Bellmunt. Aquest espai està ubicat en el territori compartit entre les comarques d'Osona, el Ripollès i la Garrotxa. Així doncs, aquest espai natural es troba a la zona nord d'Osona.

Les localitzacions del parc més icòniques turísticament, dins de territori osonenc, són el Parc del Castell de Montesquiú, el Santuari de Bellmunt i la Fageda de la Grevolosa.

Un altre espai natural de gran importància a la comarca és el de les Guïlleries-Savassona. L'espai natural, amb una extensió de 8.370 hectàrees, està repartida en dues meitats. La part occidental a Osona i l'oriental a la Selva.

L'espai natural està dividit físicament en tres parts ben diferenciades: Les Guïlleries, Savassona i el Collsacabra. El pantà de Sau, pertanyent al riu Ter, és una localització de gran importància dins d'aquest espai.

Altres espais d'interès natural dins la comarca són: el Lluçanès i les seves rieres i gorgs, la vall del Ges, Orís i Bisaura (marca turística de "Gesbisaura") i el turó de Puigsagordi i la seva via ferrada de les Baumes Corcades, etc.

Cal tenir en compte que la comarca, aprofitant la seva riquesa natural, reforça també l'àmbit esportiu relacionat amb la natura, oferint varietat de rutes de senderisme tant de petit com de gran recorregut (PR/GR) i rutes de BTT.

Acabant l'explicació de l'oferta turística de la comarca, són destacables també les fires i festes de la cultura popular de la comarca. Algunes de les més importants són el carnaval de terra endins de Torelló, la Festa del Pi i el Cau de Bruixes a Centelles, el Mercat Medieval a Vic, etc.

4.3 El Turisme de Càmping a Osona

Per entendre el turisme de càmping de la comarca i les seves característiques cal primer comprendre com funciona la seva xarxa d'allotjaments turístics, essent aquesta una base fonamental de la distribució del turisme en aquest territori.

Figura 10: Nombre de places i establiments segons tipus d'allotjament a Osona (2020)

Tipus d'allotjament	Nombre de places	Nombre d'establiments
Càmpings	3141	9
Hotels	1960	26
Residències/Turisme rural	1274	142
Total	6375	177

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Socioeconòmic d'Osona

Tenint en compte la taula de la Figura 10 s'observa com els càmpings, essent només 9 establiments, compten amb gairebé la meitat de les places d'allotjament turístic de la comarca. Els hotels són tres vegades més nombrosos, però ofereixen només 1.960 places, lluny de les 3.141 dels càmpings.

Per altra banda, els allotjaments de turisme rural, són molt més nombrosos, un total de 142 establiments, capaços d'acollir únicament 1.274 individus.

En resum, es pot dir que el turisme de càmping té una gran importància a Osona. Encara que el nombre de càmpings no és molt nombrós, el nombre de places ofertes és força superior en comparació als altres tipus d'allotjaments turístics.

En tant a la classificació o categorització dels càmpings, per al correcte enteniment de la Figura 11, existeixen dues formes de fer-ho. Per una banda, tenim el "modus operandi" a Espanya, que es basa en les categories tercera, segona, primera i de luxe. Essent la categoria de tercera la de menor categoria i la categoria de luxe la màxima. La forma europea és lleugerament diferent, les categories es regeixen per estrelles, com els hotels, els de tercera equivalen a 2*, segona a 3*, primera a 4* i de luxe a 5*.

Així doncs, i a tall d'aclarir les següents explicacions, enfocarem el nostre estudi i anàlisi en el model espanyol, deixant així les estrelles de banda.

Parlant ara de les qualitats de cada classificació de càmping, i començant amb els càmpings de tercera, aquests són els que ofereixen un nombre de serveis més reduït, posseint instal·lacions generalment bàsiques i parcel·les a partir de 45 m².

Els càmpings de segona categoria han de tenir, com a mínim, parcel·les de 60 m². D'aquesta forma els clients tenen l'oportunitat de tenir lloc pel cotxe i la seva tenda o caravana en una mateixa parcel·la. També és d'obligat compliment la disposició d'un lavabo per cada 14 parcel·les. En canvi, no existeix cap obligació amb relació a oferir electricitat en un nombre mínim de parcel·les.

Els allotjaments de primera categoria necessiten un mínim de 70 m² per parcel·la i un 35% de les parcel·les han de tenir endolls amb caixa de protecció (electricitat). A més, ha d'haver-hi un lavabo per cada 10 parcel·les existent al càmping. Altres obligacions són la vigilància del càmping les 24 hores, la presència d'un supermercat i la d'una zona esportiva.

Finalment, els càmpings de luxe, de categoria superior als anteriors, tenen una mida mínima de parcel·la de 90 m². Respecte als lavabos ha d'haver-hi un per cada 5 parcel·les, i el 100% de les parcel·les han de tenir electricitat. Finalment, trobem l'obligatorietat de comptar amb serveis com una sala de reunió amb TV, sala de jocs de taula, sala de cures i primers auxilis, parc infantil, piscines diferents per adults i nens, zona esportiva, entre d'altres.

Figura 11: Nombre de càmpings segons la seva classificació a les 15 comarques amb més càmpings de Catalunya (2020)

	Primera	Segona	Tercera	Total
Baix Empordà	25	14	4	43
Alt Empordà	12	18	3	33
Maresme	1	18	11	30
Selva	6	15	6	27
Tarragonès	10	13	2	25
Pallars Sobirà	0	15	7	22
Berguedà	4	8	7	19
Garrotxa	1	7	10	18
Baix Camp	3	10	4	17
Ripollès	3	6	5	14
Aran	0	7	2	9
Osona	1	5	3	9
Alt Urgell	0	4	4	8
Vallès Oriental	1	2	5	8
Cerdanya	4	3	0	7

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Idescat

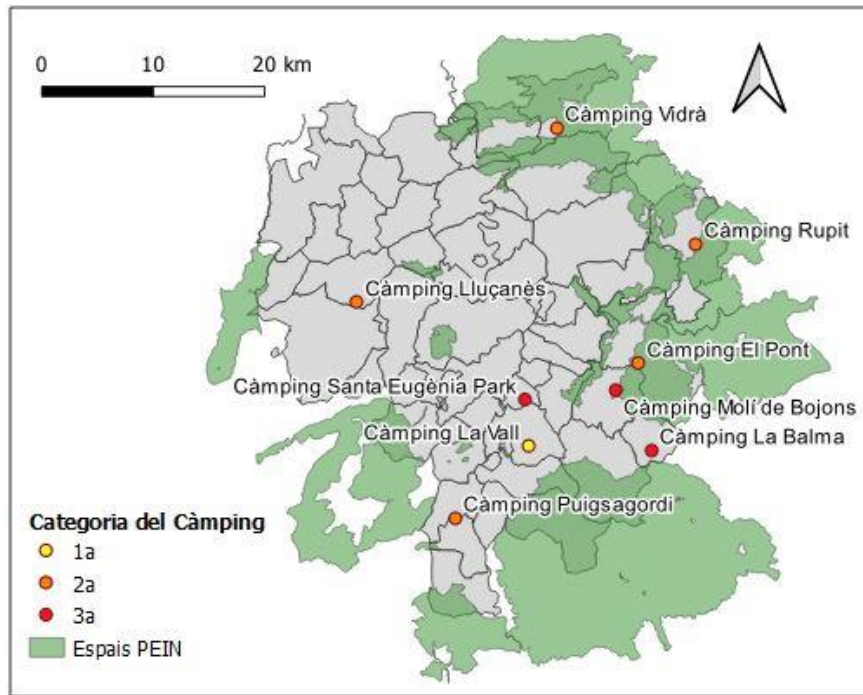
Seguint amb la Figura 11, es pot observar que Osona és l'onzena comarca amb més càmpings al seu territori, compartint la plaça número onze amb l'Aran. Osona compta amb un total de 9 càmpings; un és de primera categoria, cinc són de segona i tres són de tercera.

Per altra banda, cal també destacar les comarques del Baix Empordà, Alt Empordà i Maresme, que formen un conjunt costaner de massificació de càmping, majoritàriament de costa, representant la zona més exitosa pel que fa a càmping no només de tota Catalunya, sinó també a escala espanyola.

Com a dada a destacar, i encara que no es pugui trobar a l'anterior taula, és un fet que Catalunya té únicament un càmping de luxe dins el seu territori, aquest està dins de la comarca del Bages. El càmping de les Cabanes de l'Oller del Mas, ubicat al municipi de Manresa, ofereix una proposta diferent, centrada en vint-i-dues cabanes de fusta integrades dins del bosc d'alzines, roures i pins. L'experiència es descriu com a sostenible, natural i còmode.

Continuant amb el centre de visió a la comarca d'Osona, al següent mapa integrat a la Figura 12, podem ubicar els càmpings existents, diferenciats segons les seves categories, i els espais protegits PEIN integrats al territori comarcal.

Figura 12: Mapa dels càmpings d'Osona, segons categoria, i els espais inclosos en el PEIN

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'ICGC i del Departament de Territori de Gencat

Amb relació al mapa de la Figura 12 observem, al centre sud de la comarca, al municipi de Taradell, el càmping "La Vall", l'únic càmping de primera categoria de la comarca, és a dir, el càmping més luxós de la zona.

Prop d'aquest podem també localitzar els tres càmpings de tercera categoria que existeixen a la comarca, el càmping "Santa Eugènia Park", el "Molí de Bojons" i "La Balma"; establerts respectivament als municipis de Santa Eugènia de Berga, Sant Sadurní d'Osormort i Espinelves.

Finalment, trobem un total de cinc càmpings de segona categoria, repartits de forma extensa i ben separada al territori. Començant pel nord comarcal trobem el càmping "Vidrà", al municipi de Vidrà, després el de "Rupit" a Rupit i Pruit, el de "Lluçanès" a Olost, el càmping "El Pont" a Vilanova de Sau i, per últim, el "Puigsagordi" a Centelles.

En general es pot observar una correlació entre els espais protegits PEIN i la ubicació dels càmpings, sobretot a la banda oriental de la comarca, on aquests establiments turístics estan ubicats a zones molt properes als espais PEIN.

5. Resultats

Els resultats obtinguts en aquest treball es classifiquen en dos grups. El primer grup està compost pel resultat fruit de la realització de les entrevistes al personal responsable dels càmpings. Per altra banda, el segon grup de resultats, està relacionat amb la producció de la “Guia de Càmpings a Osona 2023”, que té en compte les característiques de cada càmping ubicat dins la comarca.

5.1 Resultats entrevistes

La pandèmia global de la Covid-19 ha tingut un impacte real en gran diversitat de sectors socioeconòmics i, com no podria ser d’altre forma, el turisme de càmping ha estat repercutit negativament en aquest aspecte.

En particular, els càmpings estudiats en aquest treball, ubicats dins el límit comarcal de la comarca d’Osona, no han pogut escapar dels efectes de la pandèmia. Així doncs, i amb l’objectiu d’entendre i analitzar les conseqüències a la comarca, es va procedir a fer una sèrie d’entrevistes, primer als responsables dels càmpings, i després, i de forma més breu i superficial, als clients.

Les entrevistes van ser realitzades a un total de tres dels nou càmpings existents a la comarca. L’elecció dels tres càmpings es va fer seguint una línia d’acció ben marcada, que permetria analitzar la totalitat dels tipus de càmping de la comarca. Cadascun dels tres càmpings té una categoria diferent, constant un de 1a, de 2a i de 3a categoria, mostrant així una imatge ampla que pot arribar a representar d’algun mode la totalitat del turisme de càmping a Osona.

Aquest estudi se centra en l’anàlisi de les experiències d’aquests professionals de la indústria del càmping amb relació a la pandèmia, fent ús de les entrevistes per obtenir una visió més completa en aquest aspecte, analitzant les estratègies implementades i els resultats obtinguts després de la crisi sanitària.

Durant les entrevistes, els aspectes analitzats més significativament van ser temes com les mesures de seguretat, els canvis en la demanda després de la pandèmia, els canvis en la clientela, la comunicació en aquell moment tant amb els clients com amb l’administració, etc.

A continuació es presentarà detalladament els principals temes tractats i els resultats obtinguts derivats de les entrevistes realitzades. Aquests resultats ens permetran entendre millor els impactes de la Covid-19 en aquest sector turístic, essent també útil a tall de recomanació per la gestió i adaptació davant futures i possibles crisis.

Els resultats de les entrevistes dutes a terme als tres càmpings mostren, primerament, l’efecte negatiu i momentani de la pandèmia en aquests tipus d’establiments, traduint-se el confinament i les restriccions de mobilitat, en una obligatorietat de tancament temporal.

D’igual forma cal també recalcar que l’estiu del mateix any de la pandèmia va ser finalment una temporada força bona i amb molts visitants. Si és veritat que en els primers moments, on la mobilitat encara es començava a reobrir, el nombre de visitants era mínim, ja que les persones de l’Àrea Metropolitana de Barcelona no podien accedir a la comarca d’Osona, essent doncs els campistes residents a zones properes i comarcals els únics clients.

Però, una vegada restablerta la mobilitat, la clientela als càmpings va créixer considerablement. Algun dels entrevistats ressaltava el fet de l’enyorança per la natura, molt present a les zones properes als càmpings de la comarca, i la sensació dels clients de puresa i seguretat a zones de

munyanya, sentiment que no podien arribar a trobar a les zones costaneres, on el turisme de càmping estava molt més massificat.

Durant aquest tancament els establiments van haver de fer front a un seguit de despeses, augmentant aquestes també al re-obriment post-Covid-19, per tal de materialitzar totes les noves mesures de seguretat necessàries. Algunes d'aquestes mesures, que van anar canviant ràpidament en funció de l'avenç de les fases establertes pel govern, van ser la implantació de cartells informatius, aforaments limitats, augment i especialització de la higiene de les instal·lacions, limitació de serveis com la piscina usada per torns, prohibició de visites, etc.

En algun cas, algunes de les limitacions van crear conflictes entre els clients i els responsables dels càmpings, com per exemple l'ús per torns de la piscina o la prohibició de visites a persones externes al càmping.

Pel que fa al nombre de treballadors que van estar presents en la reobertura dels establiments, tots els entrevistats han explicat que aquesta es va fer amb la totalitat de treballadors dels càmpings, és a dir, amb el mateix personal que ja hi treballava abans de la pandèmia. D'igual forma, amb el tancament del càmping, va haver-hi alguns dels treballadors, en certs càmpings, que van continuar treballant per fer feines de vigilància, manteniment i fins i tot recepció, per tal de tenir una correcta comunicació amb els clients.

Amb relació al nombre de visites després de la Covid-19, i com ja s'ha esmentat anteriorment, els primers moments d'obertura van ser força bons, tenint en compte que els campistes tenien un sentiment de por a fer turisme a l'estranger o altres comunitats autònomes, on no se sentien tan informats i connectats a les normatives. De forma que el turisme de càmping al territori català va notar un augment significatiu després del confinament, protagonitzat principalment per clients residents a zones properes, sobretot a la temporada d'estiu.

Una vegada passada aquesta fase inicial d'obertura, i ubicant-nos en l'actualitat, dos dels tres càmpings on s'han fet les entrevistes consideren que encara ara noten un augment lleuger de clientela, sobretot a les temporades d'estiu, mentre que un dels tres establiments, el de més alta categoria, considera que la demanda de visites és semblant a la d'abans de la pandèmia, o fins i tot s'ha reduït lleugerament. Parlant de la durada mitjana de l'estada als càmpings, les entrevistes mostren que la durada s'ha mantingut aproximadament al mateix nivell d'abans de la pandèmia, augmentat o disminuint lleugerament en algun dels establiments.

Tenint ara en compte els clients fixos, trobem que al càmping de major categoria la presència d'aquests ha disminuït lleugerament, mentre que al càmping de menor categoria la presència de clients fixos ha augmentat en un 50% aproximadament. A l'últim dels càmpings participants en les entrevistes el nombre de clients fixos s'ha mantingut.

A tall d'aclariment, entenem com a client fix aquell que ocupa de forma permanent un espai al càmping o parcel·la, i que fa una o més temporades senceres a l'establiment, sense haver de "desmuntar" o moure el seu habitatge en cap moment.

Pel que fa al canvi del tipus de client que freqüenta els establiments, no ha ocorregut cap gran canvi en el perfil demogràfic del client i, fins i tot, en un dels càmpings participants en l'entrevista, consideren que han augmentat les pernoctacions de persones d'edats avançades. Per altra banda, el turisme estranger si s'ha reduït lleugerament, trobant una falta considerable d'aquest tipus de clientela, sobretot a la temporada d'estiu.

Durant els moments en què els campistes no podien fer ús del càmping sembla que el mode de procedir en general en els establiments a Osona va ser el cobrament d'una quota mínima o reduïda, per tal de poder cobrir les despeses que segueix produint un càmping encara que no estigui obert al públic, com despeses de manteniment, vigilància, recepció, etc. D'igual forma cal esmentar que aquest tema va portar problemàtiques a alguns dels càmpings, creant conflictes entre els clients i els responsables, per qüestions econòmiques relacionades amb el pagament de quotes en moments de pandèmia i confinament.

La comunicació en el moment de la crisi sanitària va ser un aspecte fonamental en tots els sentits. La comunicació dels càmpings amb els clients va ser força fàcil, realitzant-se generalment via whatsapp, mail o per telèfon, sense causar grans problemes per cap de les parts. Per altra banda, la comunicació amb l'administració va ser molt més complicada i va suposar grans problemes, produïts principalment per la falta de vies de comunicació i el ràpid avenç de la normativa i restriccions en aquells moments.

Cadascun dels càmpings tenia les seves vies alternatives per estar assabentats de totes les actualitats normatives referents al turisme de càmping i les seves restriccions. Van destacar algunes ajudes informatives per via telefònica, com el telèfon de turisme de la generalitat o "l'Associació de Càmpings de Barcelona", que juntament amb la informació proporcionada per la televisió pública, anaven actualitzant i informant els responsables dels establiments.

Com a exemple d'aquesta ajuda informativa i de gestió, un dels responsables dels càmpings comentava que l'associació mencionada anteriorment va proporcionar el disseny de diferents cartells amb informació de la Covid i va proporcionar informació detallada i actualitzada de les mesures de seguretat necessàries.

D'igual forma tots els càmpings entrevistats van trobar que les normatives de turisme, a banda de ser molt canviants en el temps, eren també massa generals, mancant informació sobre aspectes més específics que eren alhora molt importants pel correcte avenç del funcionament dels càmpings.

En referència al lloguer de bungalows i mòbils homes, el càmping entrevistat de més categoria exposa que ha notat una lleugera disminució en la demanda d'aquest tipus de pernoctacions, mentre que en els altres casos la demanda ha seguit més o menys igual després de la pandèmia. Les visites amb furgoneta camperitzada han continuat igual en tots els establiments.

Per acabar, i analitzant ara els preus que ofereixen els càmpings, aquests han tingut una tendència a l'alça, no tant per l'afectació de la pandèmia, sinó per la recent pujada de les despeses bàsiques, accentuada per la inflació generalitzada dels preus de la llum, el gas i el gasoil.

5.2 Resultats “Guia de Càmpings a Osona 2023”

Per tal de conèixer i profunditzar més a fons en l'àmbit del turisme de càmping a Osona, cal estar ben informat de quines són les opcions dins l'espai territorial. Una gran part d'aquest treball ha anat dedicat a la recollida d'informació i creació d'una base de dades on es recullen tota una gran diversitat de característiques de cada càmping osonenc.

Així doncs, s'ha recollit informació referent a la localització dels establiments, els seus serveis, les instal·lacions, els tipus d'allotjament oferts, preus, dades de contacte, etc.

Continuant amb el fil conductor dels resultats, cal remarcar que la raó principal de la creació de la base de dades no era merament la seva existència en forma de taula. Si no que l'objectiu era fer arribar a la població i els usuaris del turisme de càmping tota la informació recollida.

D'aquest mode, en aquest treball trobarem les dades cercades en dos formats ben diferents.

El primer format, observable a la següent pàgina, és la materialització de la base de dades en format de taula, per tal de poder tenir totes les dades resumides i comprimides en l'espai que ocupa un foli “DIN A4”.

La segona forma de mostrar les dades, de caràcter més turístic i creatiu, s'ha centrat en la creació de la “Guia de Càmpings a Osona”.

Aquesta guia té la intenció de fer de les dades cercades, un document de valor turístic, que mostri d'una manera senzilla i eficaç les opcions de turisme de càmping que ofereix la comarca d'Osona, fent així la comparació dels establiments un exercici fàcil i a l'abast de tothom, oferint una imatge general i territorial dels càmpings a Osona.

La guia, ubicada dins de l'apartat d'Annexos d'aquest document, inicia amb una primera pàgina de portada, que ressalta molt l'ànima natural dels establiments de càmping de la comarca.

Més endavant trobem una pàgina amb un mapa d'ubicació dels càmpings on trobem cadascun d'ells, jugant alhora un paper d'índex, que permet tenir una primera ubicació de cadascun dels establiments.

Finalment, trobem el gruix informatiu de la guia, que consisteix en un total de nou pàgines, una per cada càmping, on trobarem la següent informació:

- Nom del càmping
- Logo
- Mapa comarcal
- Mapa municipal
- Dades generals
- Dades de contacte
- Serveis
- Preus

Base de dades en format taula “Guia de Càmpings a Osona 2023”:

	Municipi	Adreça	Categoria
Vidrà	Vidrà	Camí de Santa Bàrbara, s/n, 17515, Vidrà	2a
Rupit	Rupit i Pruit	Carretera Vic-Olot KM 31,450, 08569, Rupit i Pruit	2a
Lluçanès	Olost	Carretera C-154 Vic-Gironella KM 19, 08516, Olost	2a
El Pont	Vilanova de Sau	Camping El Pont, 0 S/N, 08519, Vilanova de Sau	2a
Molí de Bojons	Sant Sadurní d'Osormort	Carretera C-25 Vic-Sant Hilari KM 13, 08504, Sant Sadurní d'Osormort	3a
Santa Eugènia Park	Santa Eugènia de Berga	Urbanització Creu del Cim S/N, 08507, Santa Eugènia de Berga	3a
La Vall	Taradell	Camí la Vallmitjana, s/n, 08552, Taradell	1a
La Balma	Espinelves	Carretera C-25 Girona-Lleida, sortida 202, 1km a Espinelves núm. 202, 17405, Espinelves	3a
Puigsagordi	Centelles	Carretera Banyeres núm. s/n, 08540, Centelles	2a

	Coordenades	Nombre de parcel·les	Identificador registral	Mail
Vidrà	N 42° 7' 24.615" E 2° 19' 1.563"	121,0	KCC-000145	info@campingvidra.com
Rupit	N 42° 1' 49.872" E 2° 27' 52.062"	71,0	KCC-000140	info@rupit.com
Lluçanès	N 41° 58' 43.646" E 2° 6' 6.678"	108,0	KCC-000153	rgellucanes@gmail.com
El Pont	N 41° 56' 03" E 2° 24' 32"	137,0	KCC-000147	info@campingelpont.net
Molí de Bojons	N 41° 54' 41.482" E 2° 23' 5.708"	59,0	KCC-000152	campingmolidebojons@gmail.com
Santa Eugènia Park	N 41° 54' 3.381" E 2° 17' 15.986"	105,0	KCC-000175	info@campingsantaeugeniapark.cat
La Vall	N 41° 51' 54.866" E 2° 17' 47.839"	256,0	KCC-000151	lavallpark@campinglavallpark.cat
La Balma	N 41° 51' 38.5" E 2° 25' 26.8"	90,0	KCC-000120	campinglabalma@gmail.com
Puigsagordi	N 41° 48' 24.929" E 2° 12' 40.133"	100,0	KCC-000176	info@campingpuigsagordi.com

	Telèfon	Pàgina web	Xarxes socials
Vidrà	679 74 58 30	https://www.campingvidra.com/	Instagram: @campingvidra
Rupit	938 52 21 53	https://www.senia.es/ca/campings/camping-senia-rupit	Instagram: @campingrupit
Lluçanès	938 12 91 31	http://campingllucanes.com/	Facebook: @Camping Lluçanès Olost
El Pont	937 43 01 00	http://www.campingelpont.net/	Instagram: @campingelpont
Molí de Bojons	617 06 42 49	X	Facebook: @Camping Molí de Bojons
Santa Eugènia Park	93 885 32 56	http://www.campingsantaeugeniapark.cat/	X
La Vall	938 12 63 36	https://www.campinglavall.com/	Instagram: @campinglavall
La Balma	938 84 91 02	http://www.campinglabalma.com/	Facebook: @Camping la Balma
Puigsagordi	938 81 11 80	https://www.campingpuigsagordi.com/	Facebook: @Càmping Puigsagordi

	Bar	Restaurant	Supermercat	Discoteca	Animals domèstics permesos	Wifi de pagament	Wifi gratuït
Vidrà	X	X	X		X	X	
Rupit	X	X			X	X	
Lluçanès	X	X					X
El Pont	X	X	X	X	X		X
Molí de Bojons	X				X		X
Santa Eugènia Park	X	X					X
La Vall	X	X	X		X		X
La Balma	X				X		X
Puigsagordi	X				X		X

	Pagament amb tarjeta	Zona esportiva	Parc infantil	Animació infantil	Piscina exterior	Piscina infantil
Vidrà	X	X	X		X	X
Rupit	X	X	X	X	X	X
Lluçanès	X	X	X		X	
El Pont	X	X	X	X	X	
Molí de Bojons	X	X	X		X	
Santa Eugènia Park	X	X	X	X	X	
La Vall	X	X	X	X	X	X
La Balma	X	X	X	X	X	
Puigsagordi	X	X	X		X	X

	Bungalows/Mobile homes	Bugaderia	Barbacoes	Lloguer bicicletes	Preu/nit	Preu Estiu
Vidrà	X	X	X		52,0	1.370,0
Rupit	X	X	X		69,2	3.315,0
Lluçanès	X	X			48,7	1.990,0
El Pont	X	X		X	57,0	1.390,0
Molí de Bojons					33,4	510,0
Santa Eugènia Park	X	X			44,2	1.200,0
La Vall	X	X			62,0	2.150,0
La Balma		X	X		37,0	760,0
Puigsagordi		X			67,6	1.331,0

6. Conclusions

Iniciant l'apartat de les conclusions d'aquest estudi, i estructurant aquestes en l'orde establert a l'índex del treball, el marc teòric ha presentat el càmping o l'acció d'acampar com una activitat amb una important presència en molts moments històrics. D'igual forma, no va ser fins a escassos anys abans del segle XX, que van aparèixer els primers "càmpings moderns", ubicats en zones europees i nord-americanes.

Aquest apartat també mostra a Espanya com a un país rellevant en referència al turisme de càmping, que ha evolucionat a l'alça des dels anys seixanta, quan la indústria del càmping va començar a rebre certa importància en l'àmbit nacional. Des d'un principi el càmping espanyol ha estat molt marcat per la clientela estrangera, provinent principalment de zones dins Europa, com pot ser Alemanya, França o Anglaterra. Cal també remarcar que el gran gruix dels establiments, i les pernoctacions es distribueixen a zones costaneres, sobretot a les èpoques més caloroses de l'any.

Per altra banda, i parlant ara del paper català en aquest àmbit, la comunitat autònoma es presenta com l'opció més exitosa en referència a aquest tipus de turisme, acaparant més del 40% de les places disponibles a escala nacional, deixant Andalusia i València com a segona i tercera comunitat autònoma amb més pernoctacions efectuades.

En el cas català també està molt present "l'efecte costa", agrupant-se la gran majoria d'establiments i pernoctacions a aquestes zones, sobretot a la costa brava durant l'època estiuenca.

Donant ara pas al cas d'estudi, i posant l'enfocament en la comarca d'Osona, aquesta es caracteritza per agrupar la gran majoria de la seva població a la "plana de Vic", deixant les zones més frontereres, i alhora més naturals i rurals, amb una densitat de població més baixa.

Amb relació al turisme de la zona es poden dividir, en grans trets, en dos tipus. El primer, més cultural i històric, se centra en la capital de la comarca, la ciutat de Vic, que té un factor turístic molt important, gràcies a la seva oferta cultural i històrica.

Per altra banda, apareix la qualitat i el valor natural de la comarca. Les zones naturals de més interès les trobem físicament fora de la plana de Vic, a les zones més frontereres de la comarca. Alguns dels parcs naturals més importants de la zona són el parc natural del Montseny, l'espai natural de les Serres de Milany-Santa Magdalena & Puigsacalm-Bellmunt o l'espai natural de les Guillerries-Savassona.

L'oferta turística de càmping, molt relacionada amb els espais naturals de la zona, compta amb un total de nou establiments, que ofereixen més de 3.000 places, deixant força enrere el nombre de places disponibles per part dels hotels.

Parlant ara de l'àmbit català, la comarca d'Osona ocupa l'onzena posició amb relació al nombre de càmpings dins la comarca, trobant com a zones amb més càmpings les comarques costaneres, com l'Alt o el Baix Empordà. Així doncs, la comarca analitzada, compta amb un càmping de 1a categoria, cinc de 2a i tres de 3a, ubicant-se els establiments de forma general prop de zones considerades pel PEIN, sobretot a la zona oriental de la comarca.

Amb relació als resultats obtinguts en aquest treball, i donant pas a les entrevistes dutes a terme als responsables dels càmpings d'Osona, aquestes mostren com el primer impacte de la pandèmia va ser molt dur, havent de tancar totalment els establiments, i mantenint igualment gran part de les despeses, com el manteniment, contacte amb els clients, etc.

Els primers moments d'obertura, tenint en compte les restriccions de mobilitat, van ser també molt durs, ja que la major part de la clientela, residents de l'AMB, no podien acudir als càmpings per aquestes restriccions. Una vegada la mobilitat es va restablir, i amb l'arribada de l'estiu, els càmpings de la comarca van rebre un gran nombre de visites, donant així una tranquil·litat en aquest sentit.

Les mesures de seguretat contra la Covid-19 van suposar un impacte extra en les despeses dels establiments, i es van traduir alhora en diverses limitacions en vers els clients, arribant a crear-se alguns conflictes entre els clients i els establiments.

El nombre de treballadors, gràcies a les ajudes estatals amb la pandèmia, no va canviar en la reobertura dels càmpings. Respecte a la demanda de pernoctacions en els establiments, va haver-hi un primer moment on aquesta va augmentar, fruit de les ganes dels clients de fer turisme després de la quarantena, però amb el temps aquesta demanda s'ha estabilitzat o fins i tot reduït, principalment per les dificultats econòmiques actuals relacionades amb l'increment del cost de vida, i no tant amb les conseqüències de la pandèmia.

En el cas dels clients fixos, les entrevistes mostren com als càmpings de major categoria s'ha notat una petita disminució d'aquest tipus de client i, en canvi, en els càmpings de menor categoria, els clients fixos han augmentat exponencialment.

No s'han notat canvis demogràfics en el tipus de client, però sí que és present la reducció de les visites dels clients estrangers, a partir de la reobertura.

Amb relació al pagament de les quotes del càmping durant el temps que aquests van romandre tancats, la gran majoria dels càmpings van oferir el pagament d'una quota mínima als clients fixos, per tal d'assegurar el correcte funcionament i manteniment dels establiments durant el seu tancament. D'igual forma, aquest tema va ser, en alguns casos específics, node de conflictes entre els clients i els establiments.

Durant l'època de tancament, la comunicació dels establiments amb els clients va ser força eficaç en tots els casos, usant vies comunicatives com el telèfon mòbil, mail o grups de WhatsApp per tal de mantenir els clients correctament informats. En canvi, la comunicació entre l'administració i els càmpings no va ser tan eficaç, i els establiments van haver de fer servir altres vies informatives com associacions de càmpings o telèfons d'informació turística, per tal d'estar al dia de les condicions de la mobilitat, les restriccions sanitàries o les mesures de seguretat a implantar als càmpings.

Finalment, i posant sobre la taula l'augment dels preus dels càmpings, aquests no van augmentar arran la pandèmia, gràcies principalment a l'èxit de la temporada d'estiu seguida de la pandèmia. No ha estat fins a anys més tard, que per culpa de l'augment dels preus de la llum, gas i gasoil; els càmpings han hagut d'augmentar les seves quotes per la important tendència a l'alça de les despeses.

Deixant ara pas als resultats obtinguts de la “Guia de Càmpings a Osona”, trobem que l’oferta de turisme de càmping a la comarca és molt variada, tant geogràficament com en les característiques de cada càmping i els seus preus, oferint establiments per a tota mena de clients.

La realització d’aquesta guia permet el correcte coneixement de la informació general de cada càmping osonenc, enfocant el material gràfic i el seu disseny cap a un públic popular, permetent als possibles clients la fàcil comparació dels càmpings de la comarca i les seves principals característiques.

En resum, es pot dir que la hipòtesi inicial plantejada en aquest treball no és totalment certa, ja que el primer impacte negatiu si va ser força greu, com planteja la hipòtesi. Però una vegada va arribar l’estiu, la demanda i ocupació va augmentar significativament als càmpings de la comarca, essent una temporada d’estiu força bona. Així doncs, l’impacte negatiu de la Covid-19 als càmpings d’Osona es va centrar, en gran part, en els primers moments de la pandèmia, normalitzant-se la situació d’ocupació cap a la temporada estiuenca.

El període de quarantena i tancament dels establiments ha servit als responsables dels càmpings per millorar en molts aspectes, i aprendre lliçons molt importants, com la millora de la comunicació entre el client i l’establiment, la facilitat en l’adaptabilitat ràpida amb relació als canvis o la resiliència i preparació contra futures crisis.

Referències bibliogràfiques:

Sirost, O. (2001). Les débuts du camping en France : du vieux campeur au village de toile, pag 607-620

Slattery, E. (2020). Campo del paño de oro. Revista BBC HistoryExtra

Guardia, M. (2020). La eclosión de los campings en la España franquista. Revista Bibliogràfica de Geografia i Ciències Socials, Universitat de Barcelona

Asociación Sindical Española de Terrenos de Acampada Turística (1960). "Primera comptabilització del nombre de càmpings a Espanya"

CEOTMA (1982). "Camping-caravaning en el derecho comparado". Ordenación del territorio

Feo, Francisco (2003). Cuadernos de Turismo. Departamento de Geografía Universidad Autónoma de Madrid

Webgrafia:

<https://www.consumoteca.com/turismo-y-viajes/que-son-los-campings/>

<https://dogc.gencat.cat/ca/inici/>

<https://revistes.ub.edu/index.php/b3w/article/view/30830/31640>

<https://osonaturisme.cat/que-fer/>

<https://upcommons.upc.edu/bitstream/handle/2117/21096/12953828.pdf>

https://territori.gencat.cat/ca/06_territori_i_urbanisme/urbanisme/campings/relacio_establiments/

<https://www.campingarmanello.com/categorias-de-campings-estrellas-y-especialidades/>

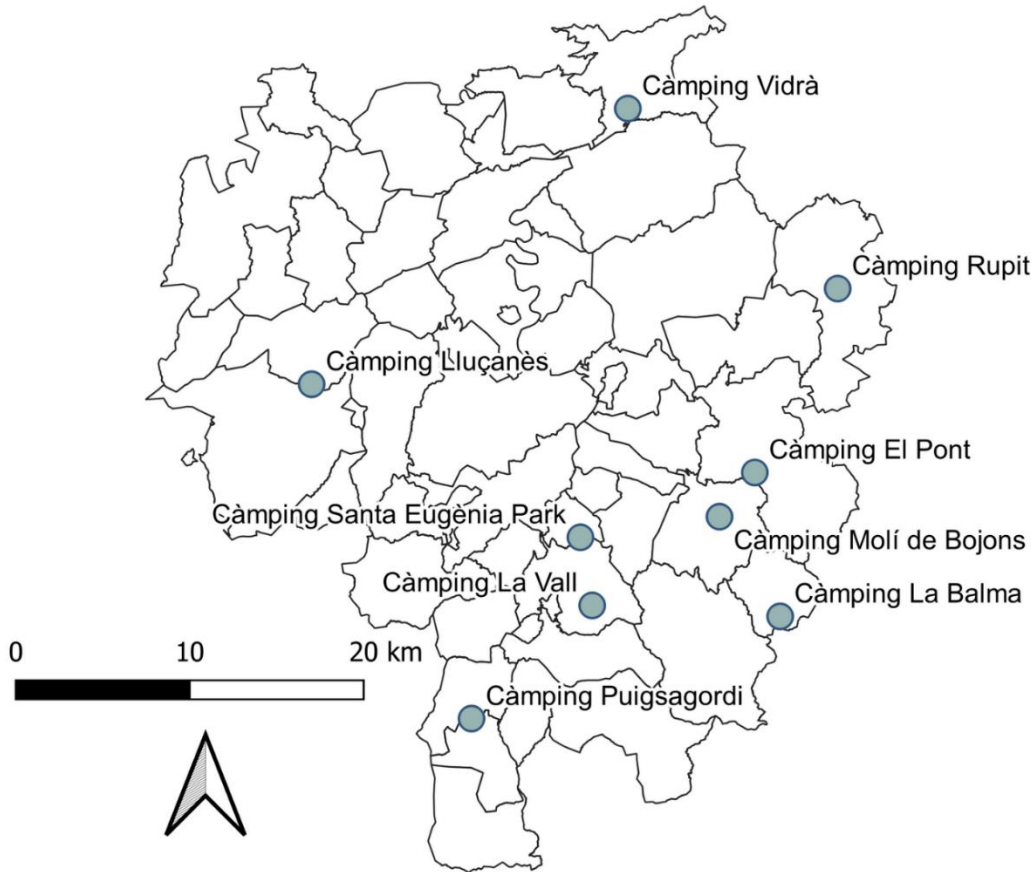
Annexos

1. "Guia de Càmpings a Osona"

MAPA D'UBICACIÓ

Guia de Càmpings a la comarca d'Osona

DADES GENERALS

Municipi:

Vidrà

Adreça:

Camí de Santa Bàrbara, s/n,
17515, Vidrà

Coordenades:

N 42° 7' 24.615"

E 2° 19' 1.563"

Categoria:

2a Categoria

No. de parcel·les:

121

Identificador Registral:

KCC-000145

CONTACTE

679 74 58 30

info@campingvidra.com

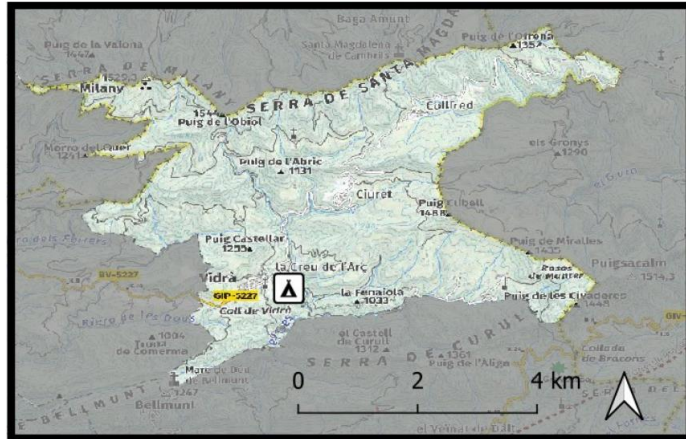
<https://www.campingvidra.com/>

@campingvidra

CÀMPING VIDRÀ

CÀMPINGS-OSONA 2023

SERVEIS

- Bar
- Restaurant
- Supermercat
- Animals domèstics admesos
- Wifi
- Pagament amb targeta admés
- Zona esportiva
- Parc infantil
- Piscina exterior
- Piscina infantil
- Sala de jocs
- Bungalows / Mobile homes
- Bugaderia
- Zona barbacoes

PREUS (CARAVANA, 2 ADULTS, 2 NENS, COTXE I LLUM)

NIT A TEMPORADA ALTA

52 €/nit

TEMPORADA ESTIU

1370 €/Juliol i Agost

CÀMPING RUPIT

CÀMPINGS-OSONA 2023

DADES GENERALS

Municipi:

Rupit i Pruit

Adreça:

Carretera Vic-Olot KM 31,450,
08569, Rupit i Pruit

Coordenades:

N 42° 1' 49.872"

E 2° 27' 52.062"

Categoria:

2a Categoria

No. de parcel·les:

71

Identificador Registral:

KCC-000140

CONTACTE

938 52 21 53

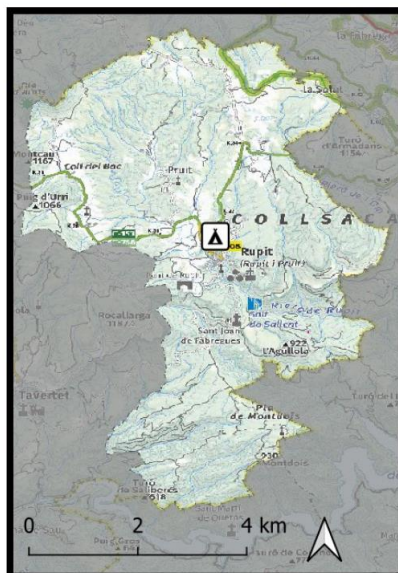
info@rupit.com

<https://www.senia.es/ca/campings/camping-senia-rupit>

@campingrupit

SERVEIS

- Bar
- Restaurant
- Animals domèstics admesos
- Wifi de pagament
- Pagament amb targeta admés
- Zona esportiva
- Parc infantil
- Animació infantil
- Piscina exterior
- Piscina infantil
- Bungalows / Mobile homes
- Bugaderia
- Barbacoes

PREUS (CARAVANA, 2 ADULTS, 2 NENS, COTXE I LLUM)

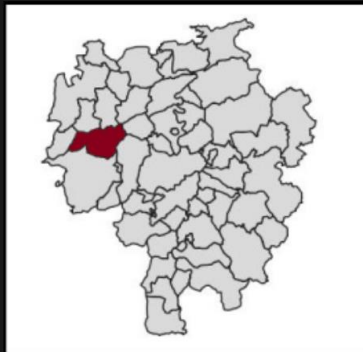
NIT A TEMPORADA ALTA

69,20 €/nit

TEMPORADA ESTIU

3315 €/Juliol i Agost

Càmping **Lluçanès**

DADES GENERALS

Municipi:

Olost

Adreça:

Carretera C-154 Vic-Gironella
KM 19, 08516, Olost

Coordenades:

N 41° 58' 43.646"

E 2° 6' 6.678"

Categoria:

2a Categoria

No. de parcel·les:

108

Identificador Registral:

KCC-000153

CONTACTE

938 12 91 31

rgellucanes@gmail.com

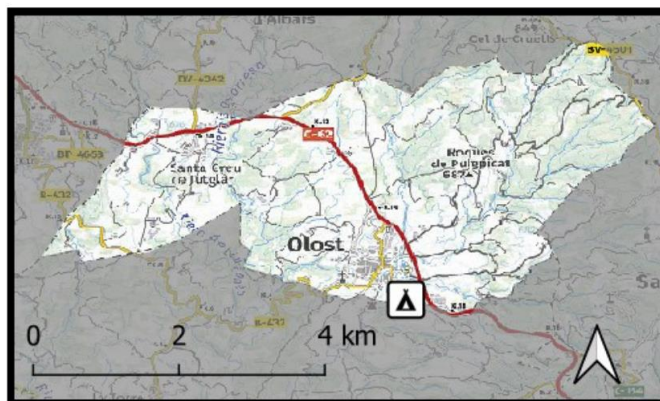
<http://campingllucanes.com/>

@Camping Lluçanès
Olost

CÀMPING LLUÇANÈS

CÀMPINGS-OSONA 2023

SERVEIS

- Bar
- Restaurant
- Wifi gratuït
- Pagament amb targeta admés
- Zona esportiva
- Parc infantil
- Piscina exterior
- Sala de jocs
- Bungalows / Mobile homes
- Bugaderia

PREUS (CARAVANA, 2 ADULTS, 2 NENS, COTXE I LLUM)

NIT A TEMPORADA ALTA

48,70 €/nit

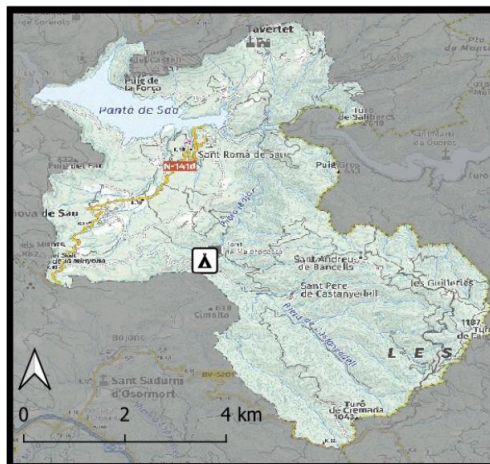
TEMPORADA ESTIU

1990 €/Juliol i Agost

CÀMPING EL PONT

CÀMPINGS-OSONA 2023

DADES GENERALS

Municipi:

Vilanova de Sau

Adreça:

Camping El Pont, O S/N,
08519, Vilanova de Sau

Coordenades:

N 41° 56' 03"

E 2° 24' 32"

Categoria:

2a Categoria

No. de parcel·les:

137

Identificador Registral:

KCC-000147

CONTACTE

937 43 01 00

info@campingelpont.net

<http://www.campingelpont.net/>

@campingelpont

SERVEIS

- Bar
- Restaurant
- Supermercat
- Discoteca
- Animals domèstics
- Wifi gratuït
- Pagament amb targeta admés
- Zona esportiva
- Parc infantil
- Animació infantil
- Piscina exterior
- Sala de jocs
- Bungalows / Mobile homes
- Bugaderia
- Lloguer de bicicletes

PREUS (CARAVANA, 2 ADULTS, 2 NENS, COTXE I LLUM)

NIT A TEMPORADA ALTA

57 €/nit

TEMPORADA ESTIU

1390 €/Juliol i Agost

Càmping Molí de Bojons

DADES GENERALS

Municipi:

Sant Sadurní d'Osormort

Adreça:

Carretera C-25 Vic-Sant Hilari KM 13, 08504, Sant Sadurní d'Osormort

Coordenades:

N 41° 54' 41.482"

E 2° 23' 5.708"

Categoria:

3a Categoria

No. de parcel·les:

59

Identificador Registral:

KCC-000152

CONTACTE

617 06 42 49

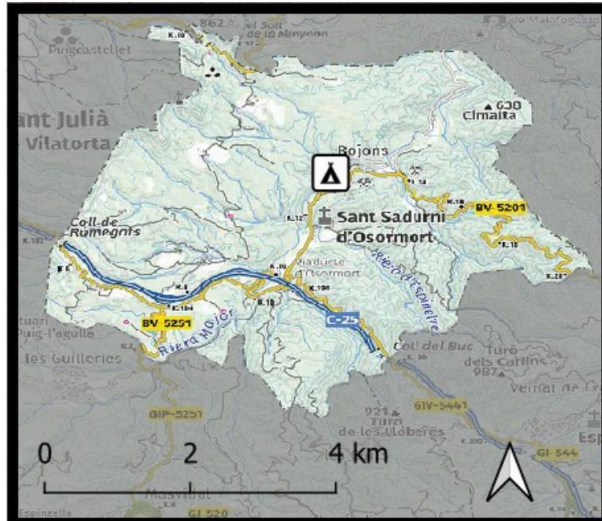
campingmolidebojons@gmail.com

@Camping Molí de Bojons

CÀMPING MOLÍ DE BOJONS

CÀMPINGS-OSONA 2023

SERVEIS

- Bar
- Animals domèstics admesos
- Wifi gratuït
- Pagament amb targeta admès
- Zona esportiva
- Parc infantil
- Piscina exterior

PREUS (CARAVANA, 2 ADULTS, 2 NENS, COTXE I LLUM)

NIT A TEMPORADA ALTA

33,40 €/nit

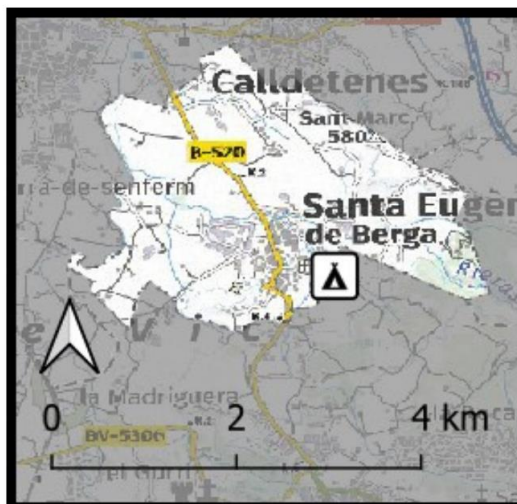
TEMPORADA ESTIU

510 €/Juliol i Agost

CÀMPING SANTA EUGÈNIA PARK

CÀMPINGS-OSONA 2023

DADES GENERALS

Municipi:

Santa Eugènia de Berga

Adreça:

Urbanització Creu del Cim
S/N, 08507, Santa Eugènia de Berga

Coordenades:

N 41° 54' 3.381"

E 2° 17' 15.986"

Categoria:

3a Categoria

No. de parcel·les:

105

Identificador Registral:

KCC-000175

CONTACTE

93 885 32 56

info@campingsantaueg
eniapark.cat

http://www.campingsan
taeugenipark.cat/

SERVEIS

- Bar
- Restaurant
- Wifi gratuït
- Pagament amb targeta admés
- Zona esportiva
- Parc infantil
- Animació infantil
- Piscina exterior
- Bungalows / Mobile homes
- Bugaderia

PREUS (CARAVANA, 2 ADULTS, 2 NENS, COTXE I LLUM)

NIT A TEMPORADA ALTA

44,20 €/nit

TEMPORADA ESTIU

1200 €/Juliol i Agost

DADES GENERALS

Municipi:

Taradell

Adreça:

Camí la Vallmitjana, s/n,
08552, Taradell

Coordenades:

N 41° 51' 54.866"

E 2° 17' 47.839"

Categoria:

1a Categoria

No. de parcel·les:

256

Identificador Registral:

KCC-000151

CONTACTE

938 12 63 36

lavallpark@campinglavall
park.cat

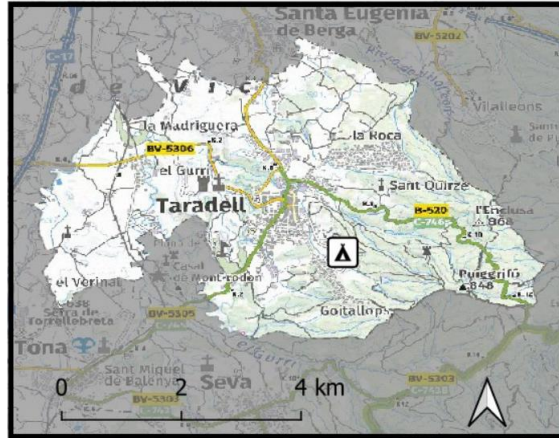
<https://www.campinglavall.com/>

@campinglavall

CÀMPING LA VALL

CÀMPINGS-OSONA 2023

SERVEIS

- Bar
- Restaurant
- Supermercat
- Animals domèstics admesos
- Wifi gratuït
- Pagament amb targeta admés
- Zona esportiva
- Parc infantil
- Animació infantil
- Piscina exterior
- Piscina infantil
- Sala de jocs
- Bungalows / Mobile homes
- Bugaderia

PREUS (CARAVANA, 2 ADULTS, 2 NENS, COTXE I LLUM)

NIT A TEMPORADA ALTA

62 €/nit

TEMPORADA ESTIU

2150 €/Juliol i Agost

DADES GENERALS

Municipi:

Espinelves

Adreça:

Carretera C-25 Girona-Lleida, sortida 202, 1km a Espinelves núm. 202, 17405, Espinelves

Coordenades:

N 41° 51' 38.5" - E 2° 25' 26.8"

Categoria:

3a Categoria

No. de parcel·les:

90

Identificador Registral:

KCC-000120

CONTACTE

938 84 91 02

campinglabalma@gmail.com

<http://www.campinglabalma.com/>

@Camping la Balma

CÀMPING LA BALMA

CÀMPINGS-OSONA 2023

SERVEIS

- Bar
- Zona esportiva
- Animals domèstics admesos
- Parc infantil
- Wifi gratuït
- Animació infantil
- Pagament amb targeta admés
- Piscina exterior
- Sala de jocs
- Bugaderia
- Barbacoes

PREUS (CARAVANA, 2 ADULTS, 2 NENS, COTXE I LLUM)

NIT A TEMPORADA ALTA

37 €/nit

TEMPORADA ESTIU

760 €/Juliol i Agost

DADES GENERALS

Municipi:

Centelles

Adreça:

Carretera Banyeres núm. s/n,
08540, Centelles

Coordenades:

N 41° 48' 24.929"

E 2° 12' 40.133"

Categoria:

2a Categoria

No. de parcel·les:

100

Identificador Registral:

KCC-000176

CONTACTE

938 81 11 80

info@campingpuigsagordi.com

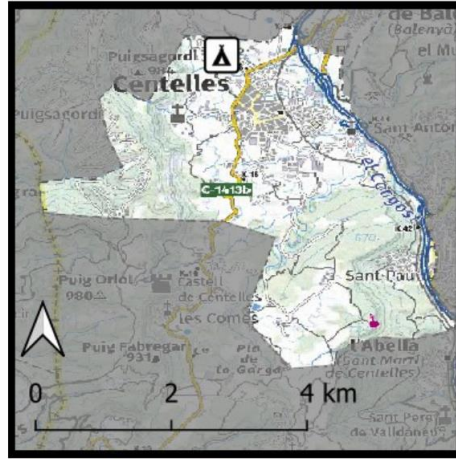
<https://www.campingpuigsagordi.com/>

@Càmping Puigsagordi

CÀMPING PUIGSAGORDI

CÀMPINGS-OSONA 2023

SERVEIS

- Bar
- Zona esportiva
- Animals domèstics admesos
- Parc infantil
- Wifi gratuït
- Piscina exterior
- Piscina infantil
- Pagament amb targeta admés
- Sala de jocs
- Bugaderia

PREUS (CARAVANA, 2 ADULTS, 2 NENS, COTXE I LLUM)

NIT A TEMPORADA ALTA

67,60 €/nit

TEMPORADA ESTIU

1331 €/Juliol i Agost

2. Model d'entrevista als responsables dels càmpings:

1. Com va afectar el moment de la pandèmia al càmping? Podries descriure com vas viure aquell moment des del punt de vista de l'establiment?

2. Quines van ser les mesures de seguretat contra la covid? Algunes encara estan presents en l'actualitat?

3. Va disminuir el nombre de treballadors al càmping a l'obertura postpandèmia?

4. Hi ha hagut canvis significatius amb relació a la demanda de visites? I en la durada mitjana de l'estada?

5. Han augmentat, o bé disminuït, significativament els clients fixes?

6. Hi ha hagut algun canvi en vers el tipus de client amb relació a alguns grups demogràfics en específic? I amb relació als clients estrangers?

7. Com es va procedir amb els campistes fixos en els moments en què no podien fer ús del càmping?

8. En el moment de la pandèmia, com va ser la comunicació càmping-administració? I la comunicació del càmping amb els clients?

9. En el cas que el càmping ofereixi lloguer de bungalows o mòbils homes, la seva demanda ha augmentat en comparació a abans de la pandèmia? I les visites amb furgoneta camperitzada?

10. Han augmentat els preus actuals respecte als d'abans de la pandèmia?